

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Aada Kauppi

OSTOTARKASTUKSEN MERKITYS
HEVOSKAUPASSA

Liiketalous
2025

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Aada Kauppi
Opinnäytetyön nimi:	Ostotarkastuksen merkitys hevoskaupassa
Vuosi	2025
Kieli	suomi
Sivumäärä	61
Ohjaaja	Marika Teirfolk-Naarmala

Tämä opinnäytetyö tutkii ostotarkastuksen merkitystä hevoskaupassa ja sen vaikutusta onnistuneen kaupan varmistamiseen. Ostotarkastus, joka sisältää muun muassa eläinlääkärin tekemän kliinisen tutkimuksen ja ostajan suorittaman koeratsastuksen, on olennainen osa ostoprosessia. Työssä tarkastellaan ostotarkastuksen merkitystä erityisesti yksityisen ostajan ja elinkeinonharjoittajan välisissä kaupoissa, joissa sovelletaan kuluttajansuojalakeja.

Työssä nostetaan esille ostotarkastuksen rooli riskien vähentämisessä sekä ostajan että myyjän oikeusturvan vahvistamisessa. Lisäksi pohditaan yleisiä ongelmia hevoskaupassa, kuten hevosen terveydellisten vikojen tai terveystietojen salaamista. Hevoskaupassa kirjallinen kauppasopimus ja hevosen käyttötarkoituksen määrittely ostotarkastuksessa ovat keskeisiä kaupankäynnin onnistumiselle.

Tutkimus on laadullinen ja perustuu lainsäädäntöön sekä oikeustapauksiin. Työn tavoitteena on selvittää, miten ostotarkastuksen avulla voidaan minimoida kaupankäynnin riskejä ja parantaa hevoskaupan luotettavuutta. Tutkimuksen tulokset tarjoavat hyödyllistä tietoa hevoskaupan osapuolille, erityisesti kuluttajille, jotka harkitsevat hevosen ostamista.

ABSTRACT

Author	Aada Kauppi
Title	Ostotarkastuksen merkitys hevoskaupassa
Year	2025
Language	finnish
Pages	61
Name of Supervisor	Marika Teirfolk-Naarmala

This thesis examines the significance of a pre-purchase examination in horse trading and its impact on ensuring a successful transaction. The pre-purchase examination, which includes, among other things, a clinical examination by a veterinarian and a test ride conducted by the buyer, is an essential part of the purchasing process. The study focuses on the importance of the pre-purchase examination, particularly in transactions between a private buyer and a business operator, where consumer protection law applies.

The thesis highlights the role of the pre-purchase examination in reducing risks and strengthening the legal protection of both the buyer and the seller. Additionally, it addresses common issues in horse trading, such as the concealment of defects or health information. In horse trading, a written sales contract and the specification of the horse's intended use during the pre-purchase examination are crucial for the success of the transaction.

The research is qualitative and based on legislation and legal cases. The aim of the study is to determine how the pre-purchase examination can minimize trading risks and enhance the reliability of horse transactions. The findings of the study provide valuable information for parties involved in horse trading, especially consumers considering the purchase of a horse.

Keywords horse trading, pre-purchase examination, obligation to request information, disclosure obligation

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	4
	1.1 Aiemmat tutkimukset	6
	1.2 Tutkimuksen aihe ja tavoitteet	8
	1.3 Tutkimuskysymys ja aiheen rajaus.....	9
	1.4 Tutkimusmenetelmät ja tutkimusmenetelmät.....	9
	1.5 Tekoälyn hyödyntäminen.....	11
2	HEVOSKAUPAN OIKEUDELLINEN YMPÄRISTÖ.....	12
	2.1 Sopimusoikeus ja sopimusvapaus hevoskaupassa	13
	2.2 Hevoskaupaan sovellettava lainsäädäntö.....	15
	2.3 Hevonen irtaimistona.....	17
	2.4 Kuluttajansuojalain tarkoitus ja soveltaminen hevoskaupaan	19
	2.5 Virhe hevoskaupassa.....	20
	2.6 Taloudelliset riskit ja tunteiden vaikutus hevoskaupassa.....	24
3	HEVOSEN OSTOTARKASTUS	26
	3.1 Ostotarkastuksen määritelmä ja tarkoitus	27
	3.2 Ostotarkastuksen vaiheet	28
	3.3 Myyjän rooli ostotarkastuksessa.....	33
	3.4 Ostajan rooli ostotarkastuksessa	35
4	HEVOSEN OSTAMISEEN LIITTYVÄT HAASTEET OIKEUSTAPAUSTEN VALOSSA	37
	4.1 Turun Hovioikeus, 31 S 23/182	38
	4.2 Turun Hovioikeus S 04/986	39
	4.3 Etelä-Karjalan Käräjäoikeus L 19/5049	39
	4.4 Varsinais-Suomen käräjäoikeus, L 20/42692	40
	4.5 Varsinais-Suomen Käräjäoikeus, L 19/15993	41
	4.6 Kuluttajariitalautakunta KVL 97/36/784	42

4.7 Korkein oikeus KKO 2009:61	43
4.8 Oikeustapausten yhteenveto	44
5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTAA	46
5.1.1 Lainsäädäntö	47
5.1.2 Osapuolten oikeudet ja velvollisuudet	49
5.1.3 Ostotarkastuksen merkitys hevoskaupan riskienhallinnassa	50
5.2 Jatkotutkimusehdotukset	52
5.3 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	53
5.4 Pohdintaa	54
LÄHTEET	55

LYHENTEET

KSL Kuluttajasuojalaki

KL kauppalaki

KVL kuluttajariitalautakunta

1 JOHDANTO

Hevoskauppa on monitahoinen prosessi, jossa ostotarkastuksella on keskeinen rooli riskienhallinnassa ja kaupan osapuolten oikeusturvan varmistamisessa. Tämä opinnäytetyö tutkii, miten ostotarkastus vaikuttaa hevoskauppaan ja sen osapuolten oikeudelliseen asemaan erityisesti kuluttajansuojalain (38/1978) piirissä, kun myyjänä on elinkeinonharjoittaja ja ostajana yksityishenkilö (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 77).

Hevosen ostoprosessia voidaan tarkastella useasta eri näkökulmasta: yksityisen ja yksityisen välinen kauppa, yksityisen ja elinkeinonharjoittajan välinen kauppa, kahden elinkeinonharjoittajan välinen kauppa sekä kaupat, joissa osapuolena on hevosenvälittäjä. Kaupan osapuolten asema määrittää sen, mitä lainsäädäntöä kauppaan sovelletaan. Mikäli myyjänä on elinkeinonharjoittaja ja ostajana kuluttaja, sovelletaan kauppaan kuluttajansuojalakia (KSL 38/1978, luku 5). Sen sijaan yksityisten välisten tai kahden elinkeinonharjoittajan välisten kauppojen osalta sovelletaan kauppalakia (KL 355/1987). Molemmissa lainsäädännöissä hevonen rinnastetaan irtaimeen esineeseen, mikä korostaa kauppasopimusten ja ostotarkastusten merkitystä kaupankäynnin oikeudellisessa arvioinnissa.

Hevosen oikeudellinen asema irtaimistona tuo oman erityispiirteensä kauppaan koskevaan sääntelyyn. Hevoselle ei ole olemassa yleistä käyttötarkoitusta (Salminen, 2015, s. 37) toisin kuin monille muille esineille, minkä vuoksi sen käyttöarvo määräytyy kauppasopimuksen ja ostotarkastuksen perusteella. Ostotarkastuksen yhteydessä eläinlääkäri voi määrittää hevosen soveltuvan tiettyyn käyttötarkoitukseen, joka voidaan kirjata kauppakirjaan (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 63–65).

Hevosen ostajan kannalta yksi ostoprosessin keskeisimmistä vaiheista on ostotarkastus, joka liittyy ostajan selonottovelvollisuuteen ja sen täyttämiseen. Ostotarkastuksella tarkoitetaan muun muassa koeratsastusta ja eläinlääkäriin suorittamaa kliinistä tutkimusta

(Tampereen Hevosklinikka). Ostotarkastus ei ole pakollinen osa hevosen kauppaa, mutta se on tärkeä riskienhallinnan väline. Ostotarkastuksen avulla ostaja voi varmistaa, että hevonen soveltuu hänen tarpeisiinsa ja ettei kaupanteon jälkeen paljastu odottamattomia piileviä vikoja. Myyjä on kuluttajansuojalain mukaan vastuussa piilevistä vioista, mutta ostotarkastus auttaa myös ostajaa täyttämään oman selonottovelvollisuutensa (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 110).

Tässä tutkimuksessa keskitytään yksityishenkilön ja elinkeinoharjoittajan väliseen hevosenkauppaan ja ostotarkastuksen rooliin riskienhallinnassa. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, kuinka ostotarkastuksen avulla voidaan minimoida kaupankäynnin riskit ja varmistaa onnistunut hevoskauppa. Lisäksi tarkastellaan hevosen erityispiirteitä kaupankäynnin kohteena sekä niitä ristiriitoja, jotka liittyvät sen asemaan irtaimistona.

1.1 Aiemmat tutkimukset

Hevoskauppaan ja ostotarkastuksen merkitykseen liittyvää tutkimusta on tehty Suomessa erityisesti oikeudellisesta näkökulmasta, mutta myös käytännön kokemuksia ja ongelmakohtia on nostettu esille. Aiempien tutkimusten tarkastelu auttaa hahmottamaan, millaisia havaintoja hevoskaupan riskeistä ja ostotarkastuksen roolista on jo tehty.

Salminen (2015) on tutkinut hevoskauppaa ja siihen liittyviä oikeudellisia riskejä Lapin yliopiston pro gradututkielmassaan. Tutkielmassa keskitytään erityisesti hevosen asemaan irtaimistona ja kaupankäynnin ongelmakohtiin, kuten piileviin vikoihin ja myyjän tiedonantovelvollisuuteen. Salminen korostaa ostotarkastuksen merkitystä riskienhallinnassa ja tuo esiin, että ostotarkastuksen laiminlyönti voi heikentää ostajan asemaa riitatilanteissa (Salminen, 2015, s. 35). Hänen tutkimuksensa perustuu oikeustapauksiin ja lainsäädännön analyysiin, mikä on linjassa tämän tutkimuksen metodologian kanssa. Salminen ei kuitenkaan käsittele laajasti

kuluttajansuojalain soveltamista elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisiin kauppoihin, mikä jättää tilaa tämän tutkimuksen tarkastelulle.

Uusi-Erkkilä (2018) tarkastelee opinnäytetyössään hevosen kauppaa kuluttajansuojan näkökulmasta, keskittyen erityisesti ostajan ja myyjän oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Hän analysoi kuluttajansuojalain (38/1978) soveltamista hevoskauppaan ja nostaa esille ostotarkastuksen roolin selonottovelvollisuuden täyttämässä. Uusi-Erkkilä tuo esiin tapauksia, joissa ostotarkastuksen puuttuminen tai sen riittämätön dokumentointi on johtanut juridisiin kiistoihin (Uusi-Erkkilä, 2018, s. 25). Hänen tutkimuksensa perustuu kirjallisuuskatsaukseen ja oikeuskäytännön tarkasteluun, mutta se ei syvenny eläinlääkärin rooliin ostotarkastuksessa yhtä yksityiskohtaisesti kuin tämä tutkimus pyrkii tekemään.

Ratsastusliiton julkaisema artikkeli "Hevosjuridiikkaa" (2020) tarjoaa käytännönläheisen katsauksen hevoskauppaan liittyviin oikeudellisiin kysymyksiin. Artikkelissa käsitellään muun muassa ostotarkastuksen vaiheita ja sen merkitystä kaupan ehtojen määrittelyssä. Teksti ei ole akateeminen tutkimus, mutta se tukee tämän tutkimuksen havaintoja siitä, että ostotarkastus on keskeinen väline riskien minimoinnissa ja kaupan osapuolten oikeusturvan varmistamisessa (Ratsastusliitto, 2020). Kuten tämäkin tutkimus, Ratsastusliiton artikkeli keskittyy hevoskauppaan erityisesti yksityisen ostajan näkökulmasta.

Ylen artikkeli "Hevoskauppa voi olla ostajalle riskipeliä" (2015) puolestaan valottaa hevoskaupan ongelmia kuluttajan kokemusten kautta. Artikkelissa tuodaan esiin tapauksia, joissa ostajat ovat kohdanneet piileviä vikoja ja puutteita myyjän tiedonannossa, mikä on johtanut oikeudellisiin kiistoihin. Vaikka artikkeli ei ole tieteellinen tutkimus, se havainnollistaa käytännön riskejä, joita ostotarkastuksella pyritään ennaltaehkäisemään, ja tukee tämän työn tavoitetta tarkastella ostotarkastuksen vaikutusta kaupankäynnin luotettavuuteen (YLE, 2015).

Aiemmat tutkimukset ovat keskittyneet pääosin oikeudelliseen viitekehykseen ja yleisiin riskeihin hevoskaupassa, mutta eläinlääkärin roolia, ostotarkastuksen käytännön toteutusta ja sen vaikutusta kaupan ehtojen määrittelyyn ei ole tutkittu yhtä kattavasti. Esimerkiksi Salminen (2015) ja Uusi-Erkkilä (2018) mainitsevat ostotarkastuksen tärkeyden, mutta eivät analysoi sen vaiheita tai dokumentoinnin merkitystä yhtä yksityiskohtaisesti kuin tämä tutkimus. Lisäksi kahden elinkeinonharjoittajan väliset kaupat ja rooli hevoskaupassa ovat jääneet aiemmissa tutkimuksissa vähemmälle huomiolle, mikä rajaa niiden tarkastelun tämän työn ulkopuolelle.

1.2 Tutkimuksen aihe ja tavoitteet

Hevoskauppa on erityinen kaupankäynnin muoto, joka poikkeaa monella tapaa muusta irtaimen esineen kaupasta. Hevosen hankintaan liittyy sekä taloudellisia että tunnesidonnaisia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa ostajan päätöksentekoon. Kaupan onnistumisen kannalta keskeisessä asemassa on ostotarkastus, joka on sekä ostajan että myyjän oikeusturvaa vahvistava menettely. Ostotarkastuksen avulla pyritään selvittämään hevosen terveydentila ja soveltuvuus ostajan käyttötarkoitukseen, mutta samalla sillä voidaan vaikuttaa myös myyjän virhevastuuseen ja ostajan selonottovelvollisuuden täyttämiseen (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 63, 101, 105–106).

Aiherajaus perustuu siihen, että hevoskauppa on oikeudellisesti haastava ja erityispiirteiltään poikkeava verrattuna moniin muihin irtaimen kaupan muotoihin. Hevonen on ainutlaatuinen kauppakohde, jonka terveys, rakenne ja käyttäytyminen voivat vaikuttaa merkittävästi sen käyttökelpoisuuteen ja arvoon, mutta joiden arviointi kaupantekohetkellä voi olla vaikeaa.

Tutkimuksen painopisteeksi valikoitui ostotarkastuksen merkitys, sillä se on yksi keskeisimmistä keinoista arvioida hevosen terveydentilaa ennen kaupantekoa ja siten minimoida mahdollisia myöhempiä erimielisyyksiä. Ostotarkastus on käytännön ja oikeuskäytännön

kannalta merkittävä, koska se toimii sekä ostajan että myyjän turvamekanismina. Erityisesti oikeustapauksissa on toistuvasti käsitelty tilanteita, joissa ostotarkastuksen tekeminen tai tekemättä jättäminen on vaikuttanut olennaisesti osapuolten oikeuksiin ja vastuisiin kaupanteon jälkeen.

Tutkimuksen rajaus perustuu myös siihen, että ostotarkastus muodostaa keskeisen osan ostajan selonottovelvollisuudesta, jota tarkastellaan laajasti sekä kauppalain että kuluttajansuojalain näkökulmasta. Hevoskaupassa on mahdollista kohdistaa huomio moniin muihin oikeudellisiin kysymyksiin, kuten kaupan ehtoihin, virhesäännöksiin tai myyjän vastuunrajoituksiin, mutta ostotarkastus valikoitui tutkimuksen kohteeksi sen käytännön merkityksen vuoksi. Ostotarkastus on yksi harvoista keinoista, joilla ostaja voi varmistua hevosen kunnosta ennen kaupantekoa, ja sen laiminlyönti voi vaikuttaa merkittävästi ostajan oikeussuojan mahdollisuuksiin riitatilanteissa.

1.3 Tutkimuskysymys ja aiheen rajaus

Tutkimuksen päätehtävänä on selvittää, miten ostotarkastus vaikuttaa hevoskauppaan ja sen osapuolten oikeudelliseen asemaan. Tätä tutkimuskysymystä tarkennetaan seuraavilla alakysymyksillä:

1. Miten ostajan, myyjän ja eläinlääkärin roolit ostotarkastuksessa vaikuttavat kaupan onnistumiseen?
2. Millainen merkitys ostotarkastuksella on oikeudellisissa riitatapauksissa?
3. Miten ostotarkastuksen avulla voidaan ennaltaehkäistä riskejä ja mahdollisia riitoja?

1.4 Tutkimusmenetelmät ja tutkimusmenetelmät

Tämä tutkimus hyödyntää laadullista tutkimusmenetelmää, joka soveltuu erityisen hyvin oikeudellisten ilmiöiden tarkasteluun, koska sen avulla voidaan analysoida normien, käytäntöjen ja yksittäisten

tapausten monimutkaisia yhteyksiä. Laadullinen tutkimus on erityisesti suositeltavaa, kun tutkitaan ilmiöitä, jotka vaativat syvällistä ymmärrystä, eikä niitä voida yksiselitteisesti kvantifioida (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara, 2022). Hevosien kauppaan liittyvät oikeudelliset kiistat ja ostotarkastuksen vaikutukset kaupankäyntiin ovat tällaisia monitahoisia kysymyksiä, joissa yksittäiset tapaukset, asiantuntijoiden näkemykset ja oikeudelliset ennakkotapaukset voivat tarjota syvällisempää ymmärrystä ilmiöstä.

Oikeustapausanalyysi on tärkeä osa tätä tutkimusta, sillä se paljastaa, miten oikeuskäytäntö on tulkinnut ostotarkastuksen merkitystä myyjän ja ostajan oikeudellisessa asemassa. Suomessa hevosen kauppaan liittyvät oikeudelliset kiistat käsitellään yleensä kuluttajariitalautakunnassa ja yleisissä tuomioistuimissa, kuten kärjäoikeudessa, hovioikeuksissa ja korkeimmassa oikeudessa.

Oikeustapausten analysointi perustuu niiden rakenteelliseen tarkasteluun, jossa selvitetään, millä perusteilla tuomioistuimet ovat tehneet ratkaisunsa sekä miten ne ovat arvioineet osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia. Keskeistä on tutkia tuomioistuinten päätöksen teossa hyödynnettyjä argumentteja, sovellettuja lainkohtia sekä oikeusperiaatteita, joita on hyödynnetty päätöksenteossa. Tapausten analyysissä keskitytään erityisesti siihen, onko ostotarkastuksen suorittaminen vaikuttanut ostajan mahdollisuuksiin vedota hevosen virheellisyyteen, sekä onko myyjä voinut puolustautua sillä perusteella, että ostaja olisi voinut havaita virheen, jos tarkastus olisi tehty huolellisesti.

Oikeudellisten ratkaisujen tarkastelussa voidaan hyödyntää oikeusdogmaattista tutkimusotetta, jossa keskeistä on oikeuslähteiden, kuten lakien, lainvalmisteluaineistojen ja tuomioistuinratkaisujen systemaattinen tarkastelu (Hoppu & Hoppu, 2021, s. 88). Analyysissä arvioidaan, miten tuomioistuimet ovat punninneet osapuolten vastuuta, millaisella painoarvolla ostotarkastuksen suorittaminen tai sen

laiminlyönti on vaikuttanut ratkaisuihin sekä oikeuskäytäntöjen yhtenäisyyttä. Tämä auttaa muodostamaan kokonaiskuvan siitä, millä kriteereillä tuomioistuimet arvioivat osapuolten toimia ja mitä ostajalta voidaan kohtuudella edellyttää ennen kaupantekoa.

Tuomioistuinratkaisujen vertailu mahdollistaa myös ennakoivan näkökulman siihen, miten oikeuskäytäntö ohjaa ostotarkastuksen merkitystä ja millaisia oikeudellisia velvollisuuksia se asettaa osapuolille. Analyysin avulla voidaan arvioida, onko oikeuskäytäntö johdonmukaista ja mitä periaatteita on noudatettu ratkaisuissa, joissa ostotarkastus on noussut merkittävään asemaan. Lisäksi tarkastelu voi osoittaa, millaisissa tilanteissa ostotarkastuksen puuttuminen on johtanut ostajan oikeuksien heikkenemiseen tai myyjän vastuun rajoittamiseen (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 74). Oikeustapausten ja kuluttajariitalautakunnan päätösten tarkastelu ostotarkastuksen olleen usein merkittävä tekijä siinä, onko ostaja voinut vedota virheeseen kaupanteon jälkeen.

Oikeustapausten analyysi ei ole ainoastaan tapa hahmottaa jo tehtyjä ratkaisuja, vaan sen avulla voidaan myös tehdä johtopäätöksiä tulevista vastaavista tapauksista. Tämä voi auttaa ennakoimaan, millä perusteilla ostotarkastuksen suorittaminen tai tekemättä jättäminen vaikuttaa kaupan oikeudelliseen arviointiin, ja tuottaa tietoa siitä, kuinka osapuolten on syytä toimia kaupantekotilanteessa oikeudellisten riskien minimoimiseksi. Oikeuskirjallisuus ja aiemmat ratkaisut osoittavat, että ostotarkastuksen laiminlyönti voi heikentää ostajan mahdollisuuksia vaatia korvauksia myöhemmin, mikä korostaa sen merkitystä osana kaupanteon oikeudellista prosessia (SHKL, 2008, s. 21; Tampereen Hevosklinikka).

1.5 Tekoälyn hyödyntäminen

Opinnäytetyöprosessin aikana olen hyödyntänyt tekoälyä apuvälineenä erityisesti tekstin oikolukemiseen ja kielentarkastukseen. Olen käyttänyt OpenAI:n kehittämää ChatGPT-sovellusta (versio GPT-4o), jonka avulla

olen pyrkinyt parantamaan työn selkeyttä. Tekoälysovellusta on hyödynnetty pääasiassa työn luonnosvaiheessa tekstin rakenteen selkeyttämiseen, sekä lopullisen tekstin kielenhuollon viimeistelyyn.

Tekoälyn avulla olen tarkistanut muun muassa kielioppivirheitä ja lauserakenteiden sujuvuutta. Tekoälyä on käytetty vain kielellisen avun tarjoamiseen eikä se ole vaikuttanut työn sisältöön tai sen analyysiin. Kaikki työssäni käytetyt lähteet ovat alkuperäisiä, ja niiden tarkkuus sekä oikeellisuus on varmistettu manuaalisesti ilman tekoälyn vaikutusta.

Olen huolehtinut tietosuojasta käyttämällä tekoälysovellusta vain sellaisten tekstien käsittelyyn, jotka eivät sisällä arkaluonteisia tai salassa pidettäviä tietoja. Tiedon käsittelyssä on varmistettu, ettei työni dataa ole jaettu ulkopuolisille tahoille tekoälyn käytön yhteydessä.

2 HEVOSKAUPAN OIKEUDELLINEN YMPÄRISTÖ

Tämä kappale keskittyy hevosen asemaan irtaimistona yleisesti ja lainsäädännön soveltamiseen (kuluttajansuojalaki ja kauppalaki). Hevoskauppaan sovelletaan pääasiassa irtaimen esineen kaupan sopimusta.

2.1 Sopimusoikeus ja sopimusvapaus hevoskaupassa

Hevoskaupassa hyvä sopimus on yksityiskohtainen ja selkeä, ja siinä määritellään keskeiset ehdot. Sopimusvapaus on perusperiaate, jonka mukaan osapuolet voivat vapaasti sopia kaupanteon ehdoista, mutta tätä vapautta rajoittavat sekä yleiset sopimusoikeudelliset periaatteet että kuluttajansuojalain asettamat velvoitteet (Saarnilehto, 2018). Kuluttajansuojalaki (38/1978) suojaa ostajaa erityisesti tilanteissa, joissa myyjänä toimii elinkeinonharjoittaja, sillä ostajalla on tällöin heikompi neuvottelu- ja tiedollinen asema. Kuluttajansuojalain 5:12 § säännökset edellyttävät, että myyjän antamat tiedot hevosen terveydestä, käytöksestä ja käyttötarkoituksesta vastaavat todellisuutta ja ostajan kohtuullisia odotuksia.

Toisaalta sopimusoikeudelliset periaatteet, kuten lojaliteettivelvollisuus, kohtuullisuus ja vilpittömyys, ohjaavat osapuolten välistä vuorovaikutusta. Näiden periaatteiden mukaan osapuolten tulee toimia avoimesti ja rehellisesti, ja myyjän velvollisuus on varmistaa, että kaikki olennaiset tiedot hevosesta tulevat esiin ennen kaupantekoa. Tämä on erityisen tärkeää, koska hevosen tila ja sen mahdolliset piilevät viat ovat usein vaikeasti arvioitavissa pelkästään ostajan tarkastuksen perusteella (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 99; Salminen, 2015, s. 54). Sopimusmuodossa tämä tarkoittaa, että kauppakirjaan tulee kirjata muun muassa hevosen yksilöintitiedot, käyttötarkoitus, hinnanalennuksen tai mahdollisen kaupan purkamisen ehdot virheen ilmetessä sekä osapuolten vastuiden tarkka jako, esimerkiksi vaaranvastuun siirtymisestä. SRL Hämeen järjestämässä verkkoluennossa (2020) asianajaja ja ratsastaja Antti Linna kommentoi,

että suppea kauppakirja voi myöhemmin muodostua hyvin tulkinnanvaraiseksi. Tarpeeksi kattavalla kauppakirjalla osapuolten odotukset selkeytyvät ja riskejä voidaan ennaltaehkäistä (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 83).

Sopimusvapaus on perinteisesti tarkoittanut osapuolten vapaata päätös- ja valintavapautta tehdä tai olla tekemättä sopimuksia sekä määrittää itse sopimuksen sisältö. Nykyisessä oikeudellisessa keskustelussa sopimusvapauden käsitettä tarkastellaan myös riskienjaon näkökulmasta, mikä tarkoittaa sitä, että osapuolet jakavat kaupanteon mukanaan tuomat riskit yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Sopimusvapaus sisältää useita ulottuvuuksia, kuten päätäntä-, valinta-, sisältö-, muoto-, tyyppi- ja purkamisvapauden sekä vapauden sopia noudatettavasta laista ja riitojen ratkaisemisesta (Saarnilehto, 2018, s. 38).

Käytännön esimerkkinä voidaan mainita tilanne, jossa ostaja hankkii hevosen tiettyä käyttötarkoitusta varten, kuten kilparatsastukseen. Tässä tapauksessa myyjän on annettava ostajalle kattavat tiedot hevosen aiemmasta kilpailumenestyksestä, terveydentilasta ja mahdollisista vammoista. Jos hevonen myöhemmin ei kykenekään täyttämään odotettua käyttötarkoitusta, ostaja voi vedota siihen, että kaupan kohteessa on ollut virhe, mikäli myyjä on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa.

Näiden ehtojen huolellinen sisällyttäminen hevoskaupan sopimukseen toimii eräänlaisena riskienhallintatyökaluna. Jokainen kirjattu ehto rajaa epävarmuutta: esimerkiksi määrittelemällä hevosen käyttötarkoitus ja liittämällä ostotarkastusraportti sopimukseen osapuolet sopivat yhdessä siitä, millaisessa kunnossa ja mihin käyttöön hevonen luovutetaan. Hevosen kunnan tarkastamisella ja sen huolellisella dokumentoinnilla pyritään minimoimaan molempien osapuolten riskit kaupankäynnissä. Hyvä sopimus tukee lojaliteettiperiaatetta: kun myyjän antamat tiedot

on kirjattu, myyjä näyttää toimineensa avoimesti, ja ostaja ymmärtää sitoutuvansa juuri niihin ehtoihin.

Seuraavassa kuvassa on esimerkki elinkeinoharjoittajan ja yksityisen välisestä kauppakirjasta ja sen sisällöstä.

2.2 Hevoskauppaan sovellettava lainsäädäntö

Hevoskauppaa Suomessa säätelevät ensisijaisesti kuluttajansuojalaki (38/1978) ja kauppalaki (355/1987). Näiden lakien tarkoituksena on määritellä kaupan osapuolten oikeudet ja velvollisuudet sekä tarjota selkeät puitteet kaupankäynnille, jossa hevonen huolimatta sen elävästä ja yksilöllisestä luonteesta rinnastetaan oikeudellisesti irtaimen esineeseen.

Kuluttajansuojalaki soveltuu tilanteisiin, joissa myyjänä on elinkeinonharjoittaja ja ostajana kuluttaja. Lain 5. luvussa säädetään tavaran virhevastuusta, jonka mukaan myyjän on toimitettava kaupan kohde, joka vastaa sovittuja ominaisuuksia ja tarkoitusta. Lain tavoitteena on tasapainottaa osapuolten eriarvoista asemaa, sillä elinkeinonharjoittajalla on usein paremmat tiedot ja suurempi neuvotteluvoima verrattuna kuluttajaan (Salminen, 2015, s. 8). Kuluttajansuojalain mukaan ostajalla ei ole aktiivista selonottovelvollisuutta.

Kauppalaki puolestaan säätelee yleisesti irtaimen esineen kauppaa ja sitä sovelletaan, kun kaupan osapuolet eivät ole kuluttaja-elinkeinonharjoittajasuhteessa. Kauppalain mukaan ostajalla on selonottovelvollisuus, eli hänen on tarkastettava kaupan kohde huolellisesti ennen kaupantekoa. Tämä korostuu erityisesti hevoskaupassa, jossa ostajan tulee selvittää hevosen kunto, terveydentila ja soveltuvuus käyttötarkoitukseen ennen kaupantekoa. Mikäli ostaja laiminlyö tarkastusvelvollisuutensa, hänen mahdollisuutensa vedota myöhemmin havaittuihin virheisiin voivat heikentyä (Hoppu, 1998, s. 72–73).

<p>KL</p> <p>O: YKSITYISHENKIÖ M: YKSITYISHENKIÖ</p>	<p>KL</p> <p>O: YRITTÄJÄ M: YKSITYISHENKIÖ</p>
<p>KL</p> <p>O: YRITTÄJÄ M: YRITTÄJÄ</p>	<p>KSL</p> <p>O: YKSITYISHENKIÖ M: YRITTÄJÄ</p>

- YKSITYISHENKIÖ (KULUTTAJA)
- YRITTÄJÄ (ELINKEINOHARJOITTAJA)

Kuva 2. Kuvassa yhteenveto: mikä laki soveltuu milloinkin hevoskaupassa. (Lehtola ja Wegelius, 2005, s. 80).

- KL: kauppalaki
- KSL: kuluttajansuojalaki

2.3 Hevonen irtaimistona

Suomen oikeusjärjestelmässä hevonen luokitellaan irtaimeksi esineeksi, mikä tarkoittaa, että siihen sovelletaan samoja sopimus- ja kauppaoikeudellisia säännöksiä kuin muihinkin irtaimiin esineisiin, kuten ajoneuvoihin tai kodinkoneisiin. Tämä perustuu perinteiseen oikeudelliseen omaisuuden jaotteluun kiinteään ja irtaimen omaisuuteen. Koska hevonen ei ole kiinteää omaisuutta, sen myyntiin sovelletaan kauppalain (355/1987) ja kuluttajansuojalain (38/1978) säännöksiä tilanteen mukaan (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 75).

Vaikka hevonen on juridisesti irtain esine, sillä on ominaisuuksia, jotka erottavat sen merkittävästi muista irtaimista esineistä. Ensinnäkin

hevonen on elävä olento, jolla on biologiset tarpeet ja käyttäytymismallit. Toisin kuin elottomilla esineillä, hevosen hyvinvointi ja terveydentila voivat vaihdella ajan myötä, mikä vaikuttaa sen arvoon ja käyttökelpoisuuteen. Hevosen arvoon ja hinnan muodostamiseen vaikuttavat useat yksilölliset tekijät, kuten ikä, rotu, koulutustaso, terveydentila ja luonne. Näiden tekijöiden yksilöllisyys tekee jokaisesta hevosesta ainutlaatuisen ja vaikeuttaa sen kaupallista arviointia samalla tavalla kuin muiden irtainten esineiden tapaan. Merkittävin osa hevosen arvossa ja hinnan muodostamisessa on myyjän ja ostajan silmissä ja odotuksissa (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 59). Siksi hevosen arvoa arvioitaessa on tärkeää huomioida sekä sen rahallinen arvo että se, millainen merkitys hevosella on ostajalle tai myyjälle (Salminen, 2015, s. 17).

Toinen merkittävä ero tavallisiin irtaimiin esineisiin on, että hevosella ei ole yleistä käyttötarkoitusta, toisin kuin esimerkiksi autolla, jonka arvon voi suhteellisen helposti määrittää iän, kilometrimäärän ja teknisten ominaisuuksien perusteella. Hevosen käyttötarkoitus – kuten kilparatsastus, työhevostoiminta tai siitoskäyttö – määrittää sen arvon ja soveltuvuuden ostajalle. SHKL:n (2008) mukaan hevosen terveydentila ja fyysinen kunto voivat vaikuttaa huomattavasti sen käyttökelpoisuuteen ja arvoon kaupantekohetkellä. Tämä asettaa erityisiä haasteita kaupankäynnille, sillä ostajan on vaikeampaa arvioida hevosen todellista arvoa ja soveltuvuutta tiettyyn käyttötarkoitukseen verrattuna tavanomaisiin esineisiin. Sama hevonen voi myös samassa käyttötarkoituksessa toimia toisella ostajalla ja toisella ei (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 16).

Oikeudellisesti hevosen rinnastaminen irtaimeen esineeseen tarkoittaa, että sen myynnissä sovelletaan irtaimen kaupan sääntöjä. Kuluttajansuojalain (38/1978) 5:16 a § määrää, että ostajan on reklamoitava virheestä kohtuullisessa ajassa, ja virheen arviointi perustuu siihen, oliko se olemassa kaupantekohetkellä ja olisiko ostaja voinut sen havaita.

Kuluttajansuojalain 5:12 §:n mukaan myyjä vastaa siitä, että hevonen vastaa sovittuja ominaisuuksia ja käyttötarkoitusta, jos myyjänä on elinkeinonharjoittaja ja ostajana kuluttaja. Tämä tarkoittaa, että elinkeinonharjoittajana toimivan myyjän on annettava oikeat ja totuudenmukaiset tiedot hevosesta, sen taustasta ja terveydentilasta.

Vaikka hevonen on oikeudellisesti irtain esine, sen erityispiirteet asettavat kaupankäynnille huomattavia haasteita. Lainsäädännön soveltaminen hevoskauppaan vaatii tapauskohtaista harkintaa, sillä hevosen terveydentila, käyttötarkoitus ja arvonmäärittäminen eroavat huomattavasti muusta irtaimesta omaisuudesta. Myyjän ja ostajan oikeudet ja velvollisuudet on säädelty pääasiassa kauppa- ja kuluttajansuojalaeissa (Lehtola ja Wegelius, 2005, s. 73), mutta käytännön oikeuskäytäntö osoittaa, että huolellisuus ja asiantuntija-arvioinnit ovat ratkaisevassa asemassa onnistuneessa hevoskaupassa.

2.4 Kuluttajansuojalain tarkoitus ja soveltaminen hevoskauppaan

Kuluttajansuojalaki (38/1978) on keskeinen säädös, joka ohjaa kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisiä sopimussuhteita, mukaan lukien hevoskauppa. Lain tarkoituksena on suojella kuluttajaa tilanteissa, joissa osapuolten välillä on tiedollista tai neuvottelullista epätasapainoa. Lain soveltaminen hevoskauppaan määräytyy kolmen kriteerin perusteella: kuuluuko hevonen lain tarkoittamiin kulutushyödykkeisiin, onko myyjä elinkeinonharjoittaja ja onko ostaja kuluttaja. Mikäli yksikin näistä tunnusmerkeistä jää täyttymättä, kuluttajansuojalakia ei sovelleta kauppaan (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 77). Toisin sanoen hevosta ei hankita elinkeinotoimintaa varten, vaan henkilökohtaiseen käyttöön (Karhu, 2017, s. 78–79).

Kuluttajansuojalakiin sisältyvät tavaran virhevastuuta ja myyjän velvollisuuksia koskevat säännökset tarjoavat kuluttajalle oikeussuojaa erityisesti tilanteissa, joissa kaupan kohteena oleva hevonen ei vastaa

sovittuja ominaisuuksia tai sen kuntoon liittyvät virheet ilmenevät vasta kaupanteon jälkeen.

Kuluttajansuojalain 5 luvun 12 §:n mukaan tavarassa on virhe, jos se ei ole sellainen kuin on sovittu käyttötarkoituksen, myyjän antamien tietojen tai kuluttajan odotusten perusteella. Tämä tarkoittaa, että hevosen kunnan tai ominaisuuksien poiketessa olennaisesti ostajan odotuksista, myyjällä on vastuu virheestä. Lisäksi kuluttajansuojalain mukaan myyjällä on velvollisuus antaa ostajalle totuudenmukaiset ja riittävät tiedot myytävästä tavarasta. Hevoskaupassa tämä tarkoittaa, että myyjän on kerrottava hevosen aiemmasta terveydentilasta, sen käytöstä ja mahdollisista rajoitteista. Mikäli myyjä laiminlyö tämän velvollisuuden ja ostaja saa kaupanteon jälkeen tietää olennaisista hevosen käyttöä rajoittavista seikoista, voidaan katsoa, että myyjä on vastuussa virheestä.

Myyjän virhevastuu voi realisoitua monella eri tavalla. Jos hevonen ei ole sopiva siihen käyttötarkoitukseen, jota myyjä on markkinoinut tai johon hevonen on kaupanteon yhteydessä tarkoitettu, ostajalla voi olla oikeus hinnanalennukseen tai kaupan purkuun (Hoppu, 1998, s. 73).

Kuluttajansuojalain säännösten soveltaminen hevoskauppaan edellyttää tapauskohtaista harkintaa, sillä hevonen ei ole tavanomainen irtain esine, jonka kunto ja käyttöarvo ovat selkeästi määriteltävissä. Myyjän ja ostajan välisen vastuun arvioinnissa otetaan huomioon muun muassa kauppakirjassa sovitut ehdot, myyjän antamat tiedot sekä se, oliko ostaja täyttänyt selonottovelvollisuutensa esimerkiksi ostotarkastuksen muodossa. Tämä tarkoittaa, että sekä myyjän että ostajan oikeudellinen asema määräytyy pitkälti sen perusteella, miten huolellisesti he ovat toimineet kaupanteon yhteydessä.

2.5 Virhe hevoskaupassa

Suoritushäiriöllä tarkoitetaan tilannetta, jossa jompikumpi sopijapuoli ei ole täyttänyt sopimukseen perustuvia velvoitteitaan kokonaan tai

osittain sovitulla tavalla. Sopimushäiriö voi ilmetä joko suoritusvirheenä tai sopimuksen rikkomisena (Hemmo 2008, s. 397). Virheen käsite tavarankäytössä on keskeinen, sillä se on yksi yleisimmistä suoritushäiriöistä, joita esiintyy irtaimen omaisuuden kaupassa (Salmela, 2025, s. 14). Sopimushäiriö eli virhe tarkoittaa tilannetta, jossa hevonen ei vastaa niitä ominaisuuksia, joita myyjän voidaan perustellusti katsoa luvanneen tai joita ostaja voi kaupankäynnin perusteella odottaa. Hevonen on elollinen olento, joten jokainen yksilö on ainutlaatuinen. Sekä ostajan että myyjän on tärkeää tiedostaa, että täysin virheetöntä tai moitteetonta hevosta ei ole olemassa, eikä sen tarkastaminen voi koskaan olla yhtä kattavaa kuin esimerkiksi teollisesti tuotetun auton (Uusi-Erkkilä, 2018, s.20). On olennaista osata erottaa se käytännössä muun irtaimen omaisuuden kaupasta (Virtanen, J. 2008). Hevosen terveydentila, käyttäytyminen ja suorituskyky voivat muuttua ajan kuluessa, mikä vaikuttaa siihen, milloin virhe voidaan havaita ja miten vastuu kaupanteon jälkeen jakautuu (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 108–109). Virheen määrittely ja siihen vetoaminen perustuvat ensisijaisesti sopimuksen sisältöön, osapuolten välisiin neuvotteluihin sekä sovellettavaan lainsäädäntöön.

Hevoskaupassa virheet jaotellaan juridisesti kolmeen pääkategoriaan: laaturvirheisiin, vallintavirheisiin ja oikeudellisiin virheisiin (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 86–87).

Laaturvirhe on kyseessä silloin, kun hevonen ei vastaa myyjän antamia tietoja tai niitä ominaisuuksia, joita ostaja on voinut perustellusti odottaa. Tämä voi liittyä esimerkiksi hevosen rakenteeseen, suorituskykyyn, terveydentilaan tai luonteeseen. Erityisesti terveydellisten virheiden arviointi on monimutkaista, sillä hevosen kunto ei ole staattinen ja monilla vioilla voi olla useita eri syitä. Esimerkiksi krooninen jalkavaiva voi vaikuttaa hevosen suorituskykyyn, mutta sen alkuperäinen syy voi jäädä epäselväksi, mikä vaikeuttaa vastuun kohdentamista myyjälle (Virtanen, J. 2008). Kauppalain 17 §:n mukaan tavarankäytön eli hevosen tulee soveltua siihen erityiseen käyttötarkoitukseen,

johon ostajan voidaan olettaa sen hankkivan (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 95). Kauppalain 4: 18 § mukaan, jos myyjä on tietoisesti antanut vääriä tietoja hevosen ominaisuuksista tai käyttäytymisestä, katsotaan myyjän olevan vastuussa virheestä. Pelkästään se, että myyjä on antanut virheellistä tietoa hevosesta, ei vielä riitä kaupan purkamiseen, ellei tieto ole vaikuttanut kauppaan. Myyjän antamien tietojen ja ostajan päätöksen välillä on oltava syy-yhteys (Rotamo-Ramberg, 1997 s. 150). Vahinkoja, jotka johtuvat vain tunnereaktioista, kuten pettymyksestä, surullisuudesta tai pelosta, ei kuitenkaan korvata, edes henkilövahinkojen osalta (HE 167/2003 vp, s. 29 ja Hemmo 2005, s. 177).

Vallintavirhe tulee kysymykseen tilanteissa, joissa tavaran käytölle on oikeudellisia esteitä. Tavara voi olla fyysisiltä ja käyttöominaisuuksiltaan sopimuksen mukainen, mutta sen käyttö voi estyä lainsäädännön, viranomaispäätöksen tai tarvittavien lupien puuttumisen vuoksi (Hemmo, 2008, s. 411–412). Ostaja ei voi käyttää hevosta sovitulla tavalla esimerkiksi puutteellisten rekisteriasiakirjojen¹ tai muiden juridisten rajoitusten vuoksi. Tällainen tilanne voi ilmetä esimerkiksi silloin, kun hevonen ei ole rekisteröity kilpailukäyttöön, tammaa ei voida käyttää jalostukseen kantakirjauksen puuttumisen vuoksi tai poniksi myyty hevonen ei täytä ponin säkäkorkeusvaatimuksia, mikä estää sen osallistumisen poniluokkiin (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 86). Kuluttajansuojalain 5:12 §: mukaan elinkeinonharjoittajan on annettava kaikki olennaiset tiedot myytävästä hevosesta, joten tällaisissa tapauksissa vastuu virheestä jää yleensä myyjälle.

¹ Eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010) 14 §:n mukaan ostajan ja myyjän on varmistettava, että hevosella on asianmukainen tunnistusasiakirja ja että rekisteritiedot ovat ajan tasalla. Tämä tarkoittaa, että hevosta ei saa vastaanottaa, jos sen eläinrekisterin tiedot ovat puutteelliset tai niitä on laiminlyöty.

Oikeudellinen virhe puolestaan tarkoittaa, että hevosen myynyt henkilö ei ole ollut sen laillinen omistaja tai että kaupanteon jälkeen ilmenee, että kolmannella osapuolella on oikeuksia hevoseen. Oikeudellinen virhe voi liittyä esimerkiksi siihen, että hevosen vuokraaja myy sen ilman omistajan suostumusta tai että hevosen omistukseen kohdistuu ulosmittaus tai muu rajoite, josta ostajalla ei ole ollut tietoa (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 87). Tällöin ostaja ei saa täyttä omistusoikeutta hevoseen, vaikka kauppa olisi toteutettu.

Virheen arvioinnissa yksi keskeinen oikeudellinen periaate on vastaavuusteoria, jonka mukaan myyjän suorituksen tulee vastata sitä, mitä ostaja on sopimuksen perusteella voinut odottaa (Uusi-Erkkilä, 2018, s. 22). Koska täysin virheetöntä hevosta ei ole olemassa, ostajan on hyväksyttävä tietyt käytön kannalta merkityksettömät poikkeamat. Olennaiset puutteet voivat kuitenkin oikeuttaa ostajan vaatimaan hinnanalennusta, kaupan purkua tai muuta hyvitystä (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 89).

Ostajan mahdollisuus vedota virheeseen riippuu siitä, olisiko hänen pitänyt havaita virhe kaupantekohetkellä. Kuluttajansuojalain 5:16 a § mukaan ostajalla on velvollisuus tutkia hevonen mahdollisuuksien mukaan ennen kaupantekoa ja reklamoida virheestä kohtuullisessa ajassa sen havaitsemisesta. Ostotarkastuksen merkitys korostuu tässä yhteydessä, sillä monet hevosen terveydelliset puutteet ovat havaittavissa vain asiantuntijan avulla (Virtanen, J. 2008). Jos ostaja jättää ostotarkastuksen tekemättä, hänen voi olla vaikeampaa vedota myöhemmin havaittuihin virheisiin. Kuluttajariitalautakunta on useissa ratkaisuisaan katsonut, että ostajan laiminlyödessä ostotarkastuksen hän ei voi vaatia hyvitystä sellaisista virheistä, jotka tarkastuksessa olisi voitu havaita (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 105–106).

Virheen seuraamukset riippuvat sen laadusta ja merkittävydestä. Jos virhe on vähäinen, ostaja voi vaatia hinnanalennusta, mutta jos virhe on olennainen, kaupan purkaminen voi tulla kyseeseen. Kuitenkin

kuluttajansuojalain 5:17 § mukaan ostaja ei saa kuitenkaan pidättää rahamäärää, joka ilmeisesti ylittää ne vaatimukset, joihin hänellä on virheen perusteella oikeus. Hevoskaupassa virheen korjaaminen ei yleensä ole mahdollista, mikä tarkoittaa, että riitatilanteet liittyvät usein hinnanalennukseen tai kaupan purkuun. Kaupan purkaminen voi olla ostajalle ainoa mahdollinen keino, jos hevonen ei sovellu aiottuun käyttötarkoitukseen, mutta myyjän näkökulmasta purku voi olla ongelmallinen, koska hevosen arvo saattaa olla laskenut kaupanteon jälkeen.

Hevoskaupassa virheen määrittely ja siihen vetoaminen on monitahoinen prosessi, jossa tulee ottaa huomioon sekä oikeudelliset periaatteet että hevosen biologinen luonne. Koska hevonen ei ole staattinen esine vaan muuttuva ja yksilöllinen eläin, ostajan ja myyjän vastuut ovat usein tapauskohtaisia. Ostajan selonottovelvollisuus ja myyjän tiedonantovelvollisuus ovat keskeisessä asemassa mahdollisten riitatilanteiden ennaltaehkäisyssä. Jos osapuolet toimivat huolellisesti kaupanteon kaikissa vaiheissa ja varmistavat, että hevosen kunto ja ominaisuudet on dokumentoitu, voidaan monia riitatilanteita välttää. Virheen ilmetessä ostajalla voi olla mahdollisuus vaatia hinnanalennusta, vahingonkorvausta tai kaupan purkua (Hoppu, 1998, s. 73–74). Oikeudelliset ratkaisut perustuvat siihen, onko myyjä täyttänyt tiedonantovelvollisuutensa ja onko ostaja suorittanut selonottovelvollisuutensa asianmukaisesti.

2.6 Taloudelliset riskit ja tunteiden vaikutus hevoskaupassa

Hevoskauppa on monitahoinen toiminta, joka sisältää useita taloudellisia riskejä, jotka voivat vaikuttaa ostajan taloudelliseen asemaan. Nämä riskit liittyvät usein hevosen piileviin vikoja, jotka eivät ole ilmeisiä ostajalle ennen kauppaa. Esimerkiksi hevonen saattaa kärsiä kroonisista sairauksista, kuten nivelongelmista, tai vammoista, jotka paljastuvat vasta myöhemmin, aiheuttaen merkittäviä eläinlääkärin kustannuksia. Tämä on erityisen ongelmallista, koska hevosen sisään ei

näe, ei täysin edes röntgenkuvilla, kuten SHKL (Suomen Hevostalous ja Klinikaliitto, 2008) korostaa, ja virheetöntä hevosta ei ole olemassakaan. Hevosen ylläpitoon kuuluu myös jatkuvia kustannuksia, kuten eläinlääkärikäynnit, kengitys, vakuutukset ja valmennusmaksut. Hevosen kunnon ylläpitäminen vaatii säännöllistä huolenpitoa, ja sen sairastuessa on usein tarpeen kääntyä eläinlääkäriin tai muun asiantuntijan puoleen (Salminen, 2015, s. 18).

Käyttäytymisongelmat, kuten aggressiivisuus tai pelokkuus, voivat myös muodostaa riskin, joka tekee hevosen hoidosta ja koulutuksesta haastavaa, vähentäen sen arvoa ja lisäten kustannuksia. Suorituskyvyn ongelmat, erityisesti urheiluhevosilla, voivat johtaa siihen, että hevonen ei vastaa ostajan odotuksia. Tämä on erityisen kallista, jos hevonen on ostettu tiettyyn tarkoitukseen, kuten kilpailemiseen. Esimerkiksi, jos hevonen ei pysty hyppäämään odotetulla tasolla.

Hevosen ostaminen on emotionaalinen prosessi, ja tunteet voivat vaikuttaa ostajan päätöksentekoon monin tavoin. Innokkuus ja kiintymys hevoseen voivat johtaa impulsiivisiin päätöksiin, jolloin ostaja jättää huomioimatta potentiaaliset riskit. Yleinen virhe on esimerkiksi rakastua hevoseen heti ensinäkemältä ja tehdä kauppa kiireessä ilman riittävää harkintaa. Tällöin ostaja saattaa sivuuttaa piilevät terveysongelmat tai jättää teettämättä ostotarkastuksen, koska hän pelkää menettävänsä hyvän tilaisuuden (Yle, 2015). Tämä voi johtaa tilanteeseen, jossa ostaja kantaa täyden riskin hevosen tulevista ongelmista.

Tunteet voivat myös johtaa siihen, että ostaja yliarvioi hevosen kykyjä ja aliarvioi sen heikkouksia. Ostaja saattaa vakuuttua siitä, että hevonen soveltuu kilpailemiseen tai vaativaan harrastukseen, vaikka todellisuus olisi toinen. Tällainen harha voi heikentää riskienhallintaa, koska ostaja jättää huomiotta selkeitä varoitusmerkkejä, kuten ontumisen tai epätasaisen liikkeen, jotka olisivat havaittavissa, jos tarkastus tehtäisiin huolellisesti (Hyttinen, M, 2021, 10. helmikuuta). Lisäksi

tunnepohjainen päätöksenteko voi vaikuttaa neuvotteluihin ja johtaa ylihintaan tai epäsuotuisiin sopimusehtoihin, mikä entisestään lisää ostajan taloudellista riskiä.

Hevoskaupassa ongelmat syntyvät usein siitä, että hevonen ei vastaa sitä, mitä ostaja luuli ostaneensa (BOWA Legal). Ostajan tulisi pyrkiä olemaan objektiivinen, hakea neuvoja ammattilaisilta, kuten eläinlääkäreiltä, ja asettaa selkeät kriteerit hevosen valinnalle (Hyttinen, M, 2021, 10. helmikuuta).

3 HEVOSEN OSTOTARKASTUS

Tässä kappaleessa käydään läpi ostotarkastusprosessi ja käsitellään ostotarkastuksen merkitystä kaupankäynnissä ja riskienhallinnassa.

3.1 Ostotarkastuksen määritelmä ja tarkoitus

Ostotarkastus on eläinlääkärin suorittama arviointi hevosen terveydentilasta ja rakenteesta ennen kaupantekoa. Sen tarkoituksena on selvittää, vastaako hevonen ostajan tarpeita ja onko siinä mahdollisia terveydellisiä riskejä, jotka voivat vaikuttaa sen käyttökelpoisuuteen. Ostotarkastus on erityisen tärkeä hevoskaupassa, sillä hevosen terveydentilaan liittyvät ongelmat eivät aina ole välittömästi havaittavissa, ja ne voivat vaikuttaa merkittävästi sen arvoon ja käyttökelpoisuuteen. Ostotarkastuksen tulisi suorittaa hevosiin erikoistunut eläinlääkäri (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 63).

Ostotarkastuksen pääasiallinen tarkoitus on vähentää kaupantekoon liittyviä riskejä sekä myyjälle että ostajalle. Ostajalle tarkastus tarjoaa arvokasta tietoa hevosen terveydestä ja mahdollisista käytettävyyusrajoituksista, jolloin hän voi tehdä harkitun päätöksen hevosen soveltuvuudesta aiottuun käyttöön. Myyjän näkökulmasta ostotarkastus voi toimia dokumentoituna näyttönä siitä, että hevonen on ollut kaupantekohetkellä sovitussa kunnossa. Tämä voi vähentää jälkikäteen esitettyjä reklamaatioita (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 113).

Ostotarkastus ei ole pelkästään terveydentilan arviointi, vaan se toimii myös oikeudellisena dokumenttina, jota voidaan käyttää kaupanteon jälkeen mahdollisissa riitatilanteissa. Mikäli hevonen osoittautuu myöhemmin sairaaksi tai käyttökelvottomaksi, mutta ostotarkastuksessa ei havaittu siihen viittaavia löydöksiä, vastuun määrittelyssä voidaan käyttää tarkastusraporttia keskeisenä todistemateriaalina (Salminen, 2015, s. 74).

Vaikka ostotarkastus on tärkeä osa hevosen kaupantekoa, se ei takaa, että hevonen on täysin terve tai että siinä ei ilmene myöhemmin ongelmia. Tarkastuksen tulokset perustuvat tarkastushetkellä havaittavissa oleviin löydöksiin, eikä eläinlääkäri voi ennustaa kaikkia mahdollisia sairauksia tai rakenteellisia ongelmia, jotka voivat kehittyä ajan myötä. Tästä syystä ostotarkastuksessa saadut tulokset on aina suhteutettava hevosen käyttötarkoitukseen ja ostajan vaatimuksiin. Erityisesti kilpahevosilla ja siitoshevosilla tarkastuksen huolellisuus on erityisen tärkeää, sillä niiden arvonmääritys ja tuleva käyttö riippuvat paljon terveydentilasta ja rakenteellisista ominaisuuksista (SHKL, 2008).

Ostotarkastuksen merkitys korostuu myös ostajan selonottovelvollisuuden yhteydessä. Selonottovelvollisuus tarkoittaa osapuolen vastuuta hankkia riittävästi tietoa kaupanteon tai muun oikeustoimen kohteesta ennen sopimuksen tekemistä. Tämä velvollisuus voi koskea sekä ostajaa että myyjää, ja se on keskeinen oikeudellinen periaate erityisesti irtaimen kaupan yhteydessä. Kauppalain 4:20 § mukaan ostajalla on velvollisuus tarkastaa kaupan kohde ennen sopimuksen tekemistä, ja tämä velvollisuus voidaan täyttää juuri ostotarkastuksen avulla. Jos ostaja laiminlyö tämän tarkastuksen ja myöhemmin havaitaan ongelmia, hänen mahdollisuutensa vedota hevosen virheellisyyteen voivat heikentyä. Näin ollen ostotarkastus on paitsi kaupankäynnin turvamekanismi myös oikeudellinen keino vahvistaa hevosen kuntoon liittyviä seikkoja ennen kaupantekoa. Esimerkiksi SHKL suosittelee, että ostaja teettää eläinlääkärintarkastuksen, erityisesti arvokkaissa hevoskaupoissa, kuten kilpahevosissa. Tämä vastuu on tärkeä, koska se suojaa myyjää kohtuuttomilta vaatimuksilta, mutta se voi asettaa ostajan haasteelliseen asemaan, erityisesti jos hän ei ole tottunut tällaisiin vaatimuksiin. Tämä vastuu ei ole lakisääteinen vaatimus, mutta erityisesti arvokkaissa kaupoissa sen merkitys korostuu, mikä ostajan

tulee ottaa huomioon osana hevoskaupan lopullista hintaa (SKHL, 2008).

3.2 Ostotarkastustuksen vaiheet

Ostotarkastusprosessi alkaa tyypillisesti myyjän ja ostajan kanssa käytävällä keskustelulla. Eläinlääkäri perehtyy hevosen taustaan: myyjältä tiedustellaan hevosen aiempaa käyttöä, kilpailu- tai sairashistoriaa, ja ostajalta hevosen suunniteltua käyttötarkoitusta (Eläinlääkäri AitoVet).

Eläinlääkärin suorittama kliininen tutkimus on ostotarkastuksen ydin. Siinä arvioidaan järjestelmällisesti hevosen yleinen terveydentila ja kaikki keskeiset elimet ja rakenteet. Kliininen tarkastus kattaa tyypillisesti hevosen peruselintoimintojen tutkimisen: eläinlääkäri kuuntelee sydäntä ja keuhkoja sekä tarkistaa suolistoäänet stetoskoopilla, arvioi yleiskunnon ja tarkastelee ihon, karvapeitteen ja lihaksiston kuntoa (Eläinklinikka Equivet). Hevosen silmät, hampaat ja ulkoiset sukuelimet tarkastetaan; tosin silmänpohjat katsotaan vain, jos siihen on kliininen tarve (Equivet.fi). Lisäksi tehdään suppea neurologinen arvio esimerkiksi hevosen liikkeiden koordinaatiosta ja reflekseistä, ja käydään läpi jalkojen ja kavioiden terveydentila käsin tunnustelemalla (Eläinklinikka Equivet).

Merkittävä osa ostotarkastusta on liikeanalyysi, eli ontumatutkimus. Eläinlääkäri havainnoi hevosen liikettä eri olosuhteissa: ensin hevosta talutetaan ja juoksetetaan sekä suoralla linjalla että tarvittaessa ympyrällä molempiin suuntiin, usein sekä kovalla että pehmeällä alustalla (Eläinlääkäri AitoVet). Tällä pyritään paljastamaan mahdolliset epäpuhtaudet liikkeessä eri askellajeissa ja alustoilla. Ontumatutkimukseen sisältyvät myös nivelten taivutuskokeet, joissa kunkin raajan nivelet taivutetaan vuorollaan ja hevosen reaktio sekä liikkuminen heti taivutuksen jälkeen arvioidaan (Tampereen Hevosklinikka; Eläinlääkäri AitoVet). Taivutuskokeilla voidaan korostaa piileviä ontumia ja siten havaita alkuvaiheessa olevia tuki- ja

liikuntaelimistön ongelmia. Mikäli hevonen on ratsukäytössä, saatetaan eläinlääkärin pyynnöstä myös seurata hevosen liikettä ratsastajan kanssa. Taivutuskokeet ei kuitenkaan ole täysin luotettava tapa arvioida hevosen terveydentilaa. Sama hevonen voi olla toisen eläinlääkärin taivutuskokeissa terve ja toisen täysin rampa (Lehtola ja Wegelius, 2005, s. 66). Tämä riippuu siitä, osaako eläinlääkäri taivuttaa hevosen niveltä oikealla voimakkuudella saadakseen luotettavan arvion.

Ostotarkastuksessa voidaan taivutuskokeiden lisäksi suorittaa lisätutkimuksia. Useimmissa tapauksissa hevonen röntgenkuvataan jaloista, jotta voidaan sulkea pois esimerkiksi piilevät luuston ongelmat, nivelrikon alku tai nuorilla hevosilla kasvuhäiriöt (Tampereen Hevosklinikka; Eläinklinikka Equivet). Röntgenkuvaus voi antaa arvokasta tietoa hevosen luuston terveydestä, ja erityisesti arvokkaammissa tai kovaan käyttöön tulevista hevosista laaja röntgenkuvaus on suositeltavaa. Röntgenkuvaus ei takaa kuitenkaan tervettä hevosta. Röntgenkuvauksen jälkeenkään hevosen sisälle ei voi nähdä (Lehtola & Wegelius, s. 67) ja hevonen on muutakin kuin luustoa. Niin sanottuja täysin puhtaita röntgenkuvia löytyy usein vain nuorilla ja vähäisessä käytössä olleilta hevosilta (Lehtola ja Wegelius, 2005, s. 68). Eläinlääkärin tehtävä on arvioida mahdollisten luustomuutokset ja niiden vaikutus hevosen terveyteen. Joissakin tapauksissa ostotarkastusta laajennetaan ultraäänitutkimuksella (Eläinklinikka Equivet). Ultraäänitutkimuksella voidaan saada selville erilaisia pehmytkudosvaurioita kuten esimerkiksi jännevamma tai sen alku. Tarkastuksen yhteydessä hevoselta voidaan ottaa verinäyte. Etenkin kilpahevosilla suositellaan doping-testin tekemistä verinäytteestä, jotta voidaan varmistua hevosen lääkkeettömyydestä (Hyyttinen, 2021, 12. helmikuuta). Verikokeella voidaan varmistua siitä, että myyjä ei ole lääkinnyt hevosta ostotarkastukseen esimerkiksi kipulääkkeellä tai rauhoittavalla aineella, mikä voisi vaikuttaa hevosen tuloksiin kliinisessä tutkimuksessa.

Kliinisen tutkimuksen jälkeen eläinlääkäri kokoaa havainnoistaan yksityiskohtaisen kirjallisen lausunnon (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 63). Kirjallisessa lausunnossa eläinlääkäri erittelee havaitut kliiniset löydökset ja antaa arvion hevosen terveydentilasta sekä siitä, soveltuuko hevonen ostajan ilmoittamaan käyttötarkoitukseen (Hyyttinen, 2021, 12. helmikuuta). Tämä lausunto kirjataan osaksi kauppakirjaa. Kuvassa 3 ja 4 on esimerkki eläinlääkärin lausuntopohjasta, joka soveltuu kauppakirjan liitteeksi.

Asiakas	Nimi	Puhein		
	Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka		
Hevosen/päni	Nimi	Rekisterinumero/UELN-numero		
	Syntymäaika	Rotu		
	Sukupuoli ☐ Ori/ruuna ☐ Tamma	Mikrosiru		
Nykyinen käyttö	☐ Ravuri ☐ Ratsu ☐ Valjakko ☐ Muu	Koulutus-/suoritusaste		
Aikaisemmat sairaudet, tutkimukset ja hoidot	☐ Ei tiedossa			
	☐ Ähkyt ja suolistosairaudet	☐ Hengityselinsairaudet	☐ Selkä- ja lihassairaudet	☐ Ontumavaivat
	☐ Kaviosairaudet	☐ Ihosairaudet	☐ Neurologiset sairaudet	☐ Silmänsairaudet
	☐ Virtsa- ja sukuelinsairaudet	☐ Tapaturmat	☐ Pahat tavat (puunpurija jne.)	
	☐ Muut sairaudet			
Lisätiedot				
Kliininen yleistutkimus	1. Yleiskunto			
	a. Pallo		b. Karvapeite	
	☐ Normaali ☐ Ylipainoinen ☐ Laiha	☐ Kiiltävä	☐ Poikkeava/epänormaali	
	c. Limakalvot		d. Imusolmukkeet	
	☐ Normaalit ☐ Epänormaalit	☐ Normaalit	☐ Epänormaalit	
	e. Luonne/käsiteltävyys			
	2. Sydän ja verenkiertoelimet			
	Leposyke _____ /min			
	☐ Ei huomauttamista	☐ Epänormaali lepo-/rasitussyke	☐ Silvääniä ☐ Rytmihäiriöitä	
	3. Hengityselimet			
Hengitystiheys levossa _____ /min Hengitystyyppi _____				
☐ Ei huomauttamista	☐ Epänormaalit hengityssänet	☐ Sierainvuotoa		
☐ Positiivinen yskänprovokaatio	☐ Spontaaniyskä			
3a. Tähytys (tarvittaessa)				
☐ Ei huomauttamista	☐ Tulehdusoireita/eritteitä	☐ Entrapment	☐ Äänihuulen halvaus	☐ Pitkä pehmeä kitakki
☐ Muuta				
Eläinlääkärin allekirjoitus	Tutkimuksen paikka ja päivämäärä	Eläinlääkärin nimi, eläinlääkärinumero ja allekirjoitus		

Kuva 3: Eläinlääkärin lausunto -kaavake. (LähiTapiola).

Hevonen/poni	Nimi					
Kliininen yleistutkimus	4. Ruoansulatuselimet					
	☐ Ei huomauttamista ☐ Epänormaali purenta ☐ Epänormaali suolistoaännet ☐ Epänormaali uloste ☐ Muuta _____					
	Rektaalitutkimus ☐ Kyllä ☐ Ei					
	5. Suku- ja virtsaelimet, napa					
	☐ Ei huomauttamista ☐ Epänormaali muoto ☐ Pilokives ☐ Kiertynyt luvet ☐ Emätinvuotoa ☐ Napotyry tai napaerite					
	Muuta _____					
	6. Iho					
	☐ Ei huomauttamista ☐ Haavoja, arpia ☐ Ihottuma, ihotulehdus ☐ Syyliä ☐ Ihokasvaimia ☐ Lyöttymisiä, hien paksuuntumia					
	Muuta _____					
	7. Hermosto					
	☐ Ei huomauttamista ☐ Koordinatiohäiriö ☐ Hänenä tonus epänormaali ☐ Epänormaali aistinta/refleksi ☐ Muuta _____					
8. Silmät, korvat						
☐ Ei huomauttamista ☐ Tutkimus valolla ulkoisesti ☐ Oftalmoskoopilla ☐ Tulehdus- oireita ☐ Epänormaali luomirefleksi ☐ Epänormaali pupillirefleksi ☐ Samentumia, arpeutumia						
Muuta _____						
9. Pää, kaula, selkä						
☐ Ei huomauttamista ☐ Paikkeava anatomia (lordoosi, skolioosi, epäsymmetria) ☐ Huono lihaksisto/atrofia ☐ Jäykkyyt, spastisuus ☐ Arstus ☐ Vanhat vammat						
10. Raajat						
☐ Ei huomauttamista ☐ Paikkeavat jalka-asennot ☐ Nivelen/raajan liikkuvuus/jäykkyyt ☐ Nivelen/jännetupen turvotusta ☐ Jänteen/hankositeen turvotusta/paksuuntumia						
☐ Uikaluu ☐ Parantunut/aikeeton vanha vamma						
11. Kaviot						
☐ Ei huomauttamista ☐ Sädelmät ☐ Epäsymmetria wa ☐ Matalakantaisuus ☐ Pukinkavia						
☐ Kaviopihkaristus ☐ Kaviokuume-mutkeita ☐ Halkeamia ☐ Irtoseinämäisyys ☐ Huono laatu						
Muuta _____						
Lisätiedot kohtiin 1 - 11						
Liikkeet Ontuminen asteikolla 0 - 5 (Kliininen yleistutkimus; liikkeet ravissa ja käynnissä)	Jalka	Käynti	Ravi	Juoksu Oikeaan	Vasempaan	Lisätiedot
	VE					
	OE					
	VT					
	OT					
Muut tutkimukset	Erillinen lausunto					
Arvio/ yhteenveto saaduista tiedoista ja tehdystä tutkimuksista	☐ Hevosessa ei ole huomauttamista					
	☐ Hevosessa on huomioita (kohdat _____) joilla voi olla merkitystä terveydentilaan.					
Eläinlääkärin allekirjoitus	Tutkimuksen paikka ja päivämäärä			Eläinlääkärin nimi, eläinlääkärinnumero ja allekirjoitus		

V-LI-01295-F_0823 (sivu 2/2)

Kuva 4: Eläinlääkärin lausunto -kaavake. (LähiTapiola).

3.3 Myyjän rooli ostotarkastuksessa

Myyjän vastuulla on mahdollistaa ostotarkastuksen suorittaminen, antaa ostajalle kaikki tarvittavat tiedot hevosen terveydentilasta sekä varmistaa, että tarkastus suoritetaan asianmukaisesti. Vaikka ostotarkastus on ensisijaisesti ostajan suorittama toimenpide, myyjän toiminta voi vaikuttaa ratkaisevasti siihen, miten kaupan jälkeisiä mahdollisia erimielisyyksiä arvioidaan (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 98–99).

Myyjän vastuulla on myös varmistaa, että ostotarkastus suoritetaan puolueettomasti. Vaikka ostotarkastuksen suorittaa ostajan valitsema eläinlääkäri, myyjän ei tulisi pyrkiä vaikuttamaan tarkastuksen lopputulokseen esimerkiksi valitsemalla eläinlääkärin puolestaan. Myyjän on suositeltavaa toimittaa hevosen aiemmat terveystiedot ja dokumentit ostajan käyttöön, jotta eläinlääkäri voi tehdä tarkastuksen kattavasti ja perustellusti (Tampereen Hevosklinikka).

Ostotarkastus voi vaikuttaa myyjän jälkikäteiseen vastuuseen. Jos ostaja on teettänyt perusteellisen tarkastuksen ja hevonen on todettu terveeksi, myyjän vastuu virheistä voi rajoittua, mikäli myöhemmin ilmenee vikoja, joita ei ollut havaittavissa kaupantekohetkellä (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 110). Toisaalta, jos tarkastuksessa ilmenee puutteita, ostaja voi käyttää tarkastusraporttia todisteena siitä, että hevonen ei vastannut sovittua käyttötarkoitusta.

Jos ostaja päättää olla tekemättä ostotarkastusta, myyjä voi pyrkiä dokumentoimaan sen, ettei hän ole estänyt ostotarkastuksen tekemistä. Tämä voi olla tärkeää myyjän oikeusturvan kannalta mahdollisissa myöhemmissä riitatilanteissa. Myyjän on suositeltavaa kirjata kauppakirjaan, että ostajalla on ollut mahdollisuus tarkastukseen, mutta hän on päättänyt olla teettämättä sitä.

Myyjän on lisäksi huolehdittava, että ostotarkastuksen jälkeinen prosessi etenee asianmukaisesti. Mikäli tarkastuksessa ilmenee hevosen

käyttökelpoisuuteen vaikuttavia löydöksiä, myyjän ja ostajan tulee neuvotella siitä, miten löydökset vaikuttavat kauppaan. Mahdolliset ratkaisut voivat olla hinnanalennus, lisäehtojen lisääminen kauppakirjaan tai kaupan purkaminen ennen sen loppuunsaattamista.

Koeajan tarjoaminen voi olla yksi tapa varmistaa hevosen soveltuvuus ostajalle ennen lopullista kaupantekoa. Tämä on kuitenkin riskialtista myyjälle, sillä koeajan aikana hevonen on vielä myyjän vastuulla. Jos hevonen loukkaantuu koeajan aikana, vastuu vahingosta voi jäädä myyjälle, ellei asiasta ole erikseen sovittu (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 119). Tästä syystä myyjälle voi olla turvallisempaa järjestää useampia koeratsastuksia tai sopia hevosen käytöstä kilpailuissa ennen kaupantekoa. Elinkeinonharjoittajana toimiva myyjä kantaa usein suuremman riskin, sillä hänen tulonsa perustuvat tyypillisesti hevoskauppaan tai muuhun hevosiin liittyvään liiketoimintaan. Sen sijaan yksityinen myyjä tai ostaja voi usein kattaa taloudelliset riskit muista tulonlähteistään (Kivipelto, 2016).

3.4 Ostajan rooli ostotarkastuksessa

Ostajan rooli ostotarkastuksessa on keskeinen, sillä hänellä on velvollisuus varmistua siitä, että hevonen vastaa hänen tarpeitaan ja että mahdolliset viat tai terveydelliset rajoitteet tulevat esille ennen kaupantekoa. Ostotarkastuksen merkitys ostajan näkökulmasta korostuu erityisesti silloin, kun kauppaan on sovellettu "sellaisena kuin se on" -ehtoa. Tämä tarkoittaa, että ostaja voi menettää oikeutensa vedota sellaisiin seikkoihin, jotka hänen olisi voinut olettaa havaitsevansa hevosta tarkastellessaan (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 105). Kuitenkin tästä huolimatta, jos ostaja ei ennakkotarkastuksessa tunnistanut havaitsemaansa hevosen ominaisuutta virheenä, hän voi myöhemmin vedota siihen virheenä (HE 89/2001 vp, s. 11). Ostajan selonottovelvollisuus on keskeinen periaate kauppalain mukaisessa kaupankäynnissä, ja sen laiminlyönti voi vaikuttaa olennaisesti ostajan oikeuteen vedota virheisiin kaupanteon jälkeen.

Ostajan ensisijainen velvollisuus on varmistaa hevosen terveydentila ja soveltuvuus aiottuun käyttötarkoitukseen ennen ostopäätöksen tekemistä. Tämä tapahtuu eläinlääkärin suorittaman ostotarkastuksen avulla, mutta ostajan tulisi myös itse arvioida hevosen ominaisuuksia esimerkiksi tarkastelemalla sen liikkumista, käytöstä tallissa ja maasta käsin sekä kokeilemalla hevosta ratsain (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 101–102). Ostajan tulisi varata riittävästi aikaa hevoseen tutustumiseen, eikä kaupantekoa tulisi kiirehtiä.

Ostotarkastus on tärkeä erityisesti silloin, kun hevosen vamma tai terveydellinen rajoite ei ole helposti havaittavissa ilman asiantuntijan apua. Monet hevosen terveydelliset ongelmat voivat olla sellaisia, joita vain eläinlääkäri voi diagnosoida, mikä korostaa tarkastuksen merkitystä ostajan velvollisuutena (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 105). Lisäksi ostajan on suositeltavaa käyttää muitakin asiantuntijoita, kuten valmentajaa tai kokenutta hevosenomistajaa, jotta hevosen soveltuvuutta voidaan arvioida mahdollisimman laajasti. Mitä kokemattomampi ostaja on, sitä epätodennäköisemmin hän havaitsee virheet ilman asiantuntijan apua (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 50, 68).

Ostajalla on myös velvollisuus tutustua hevosen asiakirjoihin ja rekisteritietoihin. Ostajan tulisi tarkistaa hevosen omistajatiedot Heppa-järjestelmästä ² ja mahdolliset kilpailutulokset KIPA-järjestelmästä ³. Myyjän luvalla ostaja voi saada tietoja myös suoraan hevosta hoitaneilta eläinlääkäreiltä, mikä voi olla erityisen tärkeää, jos hevonen on aiemmin

² Heppa-järjestelmä on Suomen Hippoksen ylläpitämä tietokanta, joka sisältää hevosten rekisteröinti-, omistaja-, kilpailu- ja jalostustiedot.

³ Kipa-järjestelmä on Suomen Ratsastajainliiton (SRL) ylläpitämä sähköinen järjestelmä, joka hallinnoi ratsastuskilpailujen ilmoittautumisia, lähtölistoja, tuloksia ja kilpailulupia.

kärsinyt vammoista tai sairauksista (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 105–106).

Koeratsastus on yksi tärkeimmistä tavoista, joilla ostaja voi arvioida hevosen soveltuvuutta. Hevosen arvioiminen vaatii kokemusta, ja siksi ostajan on hyvä käyttää ammattilaisen apua. Valmentaja tai muu kokenut asiantuntija voi auttaa koeratsastuksessa, esimerkiksi kuvaamalla videota ja esittämällä tarpeellisia kysymyksiä myyjälle (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 41–42, 51). Koeratsastuksia tulisi järjestää niin monta kuin ostaja tai myyjä kokee tarpeelliseksi, jotta hevosen käyttäytymisestä ja soveltuvuudesta saadaan kattava kuva (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 69).

Ostajan vastuulla on siis tehdä riittävät selvitykset ennen ostopäätöstä. Kuluttajariitalautakunta on oikeuskäytännössään painottanut, että ostajan tarkastusvelvollisuus on merkittävä erityisesti käytetyn irtaimen esineen kaupassa (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 105–106). Vaikka myyjällä on tiedonantovelvollisuus, ostajan velvollisuuksiin kuuluu varmistaa hevosen kunto ja käyttökelpoisuus ennen kaupantekoa. Jos ostaja laiminlyö ostotarkastuksen ja hevonen osoittautuu myöhemmin virheelliseksi, hänen mahdollisuutensa vaatia hyvitystä voivat olla heikkommat.

4 HEVOSEN OSTAMISEEN LIITTYVÄT HAASTEET OIKEUSTAPAUSTEN VALOSSA

Tässä luvussa analysoidaan seitsemää eri hevoskauppaan liittyvää oikeustapausta.

Oikeustapaukset ovat valittu eri oikeusasteista: käräjäoikeudesta, hovioikeudesta, korkeimmasta oikeudesta sekä kuluttajariitalautakunnasta.

4.1 Turun Hovioikeus, 31 S 23/182

Turun hovioikeuden ratkaisema hevoskauppariita (tuomio 16.1.2024, nro 31), joka koskee yksityishenkilön ja elinkeinonharjoittajan välistä kauppaa. Hevonen ostettiin harrastekäyttöön ratsastukseen 6 900 eurolla heinäkuussa 2021, mutta ostaja vaati hinnanalennusta hevosen terveydentilan ja ratsastettavuuden virheiden vuoksi.

Tätä tapausta on käsitelty käräjäoikeudessa ja edennyt tyytymättömyyden ilmoituksen ja valitusasiakirjan kautta hovioikeuden käsiteltäväksi. Kyse oli hevosen kaupasta, jossa hevonen oli myyty ”sellaisena kuin se on” -ehdolla ilman erillistä ostotarkastusta. Ostaja jätti ostotarkastuksen tekemättä, koska hänelle oli kerrottu hevosen olevan eläinlääkärin tarkastama ja terve. Kaupan jälkeen hevosessa havaittiin vakavia terveydellisiä puutteita (hevosen yskä, silmän samentuminen ja jalkojen turvotus), eikä se ei soveltunutkaan sovittuun harrastekäyttöön.

Hovioikeus katsoi, että ostajalla oli ollut perusteltu syy luottaa myyjän vakuutteluun tehdystä tarkastuksesta ja hevosen terveydestä. Koska hevosen ominaisuudet eivät vastanneet myyjän antamia tietoja, myyjän katsottiin antaneen virheellistä tietoa ja ostajalla oli oikeus hinnanalennukseen.

Käräjäoikeus myönsi ostajalle 2 900 euron hinnanalennuksen, mutta hovioikeus alensi sen 2 400 euroon, koska hevosen yskä ei ollut myyjän

vastuulla. Hinnanalennus perustui jalkojen kuntoon ja ratsastettavuuteen.

Ostaja ei teettänyt hevoselle eläinlääkärin suorittamaa kliinistä ostotarkastusta. Hevoselle suoritettiin ostajan toimesta koeratsastus.

Tapauksessa sovellettiin kuluttajansuojalakea 5:12 §, 5:13 § ja 5:14–15 §, 5:19–20 §.

4.2 Turun Hovioikeus S 04/986

Turun hovioikeuden ratkaisema hevoskauppariita (tuomio 9.3.2005, nro 644), joka koskee yksityishenkilön ja elinkeinonharjoittajan välistä kauppaa. Myyjä on tehnyt valituksen käräjäoikeuden aiemmasta tuomiosta.

Tapauksessa on kysymys kahden kuluttajan välisestä kaupasta. Kantaja eli ostaja osti 23.5.2003 vastaajalta eli myyjältä hevosen 2 700 eurolla. Kauppa tehtiin "sellaisena kuin se on" -periaatteella, mutta kaupan purkamisen taustalla oli hevosen vakava sydänvika, joka todettiin eläinlääkärin tarkastuksessa 12.6.2003. Ostaja vaati kaupan purkamista ja korvauksia hevosen hoitokuluista, kun taas myyjä suostui purkamiseen, mutta kiisti osan korvauksista. Myyjän mukaan kantaja ei toimittanut eläinlääkärintodistusta viasta ajoissa.

Hovioikeus päätti, että kauppa puretaan, koska ostaja oli ilmoittanut sydänviasta suullisesti kohtuullisessa ajassa. Kauppalain mukaan muodollista eläinlääkärintodistusta ei vaadittu. Hovioikeus katsoi, että myyjän olisi pitänyt hakea hevonen takaisin purkamisen jälkeen, ja hänen laiminlyöntinsä vuoksi ostaja oli oikeutettu korvauksiin hevosen hoidosta.

Ostaja ei teettänyt hevoselle eläinlääkärin suorittamaa kliinistä ostotarkastusta.

Tapauksessa sovellettiin kauppalakia 2 § ja 39 §.

4.3 Etelä-Karjalan Käräjäoikeus L 19/5049

Etelä-Karjalan käräjäoikeuden ratkaisema hevoskauppariita (L 19/5049, 6.10.2021) koskee tilannetta, jossa kantaja osti hevosen vastaajalta. Kauppa tehtiin alkuperäisesti 11.11.2018 ja ostaja maksoi kauppahinnan sekä kuljetuskulut. Heti kuljetuksen jälkeen kantaja huomasi, että hevosen liikkuminen on hankalaa. Kantajan mukaan hevonen on viallinen ja siinä ilmenee ataksia, mikä tekee hevosesta ratsastuskäyttöön sopimattoman. Eläinlääkärin lausuntojen perusteella hevosen ataksia johtuu mahdollisesti selkäydinkanavan ahtaumasta (Wobbler-syndrooma), mikä estää hevosen turvallisen käytön.

Kantaja vaati kaupan purkamista sekä korvauksia hevosen kuljetus-, eläinlääkäri-, karsinavuokra- ja oikeudenkäyntikuluista. Vastaja puolusti tilannetta viitaten siihen, että hevonen on myyty "sellaisena kuin se on" -periaatteella ja että mahdolliset liikkeeseen liittyvät poikkeamat eivät yksinään muodostaneet virhettä.

Käräjäoikeus kuitenkin katsoi, että hevosen liikkumisongelmat olivat olennaisia ja vaikuttivat sen käytettävyyteen sovitussa tarkoituksessa, mikä johti kaupan purkamiseen ja vastaajan velvoittamiseen maksamaan kantajalle korvauksia.

Ostaja ei teettänyt hevoselle eläinlääkärin suorittamaa kliinistä ostotarkastusta. Hevoselle ei suoritettu koeratsastusta ja ostaja oli nähnyt vain videot hevosesta ennen kauppaa.

Tapauksessa sovellettiin kuluttajansuojalakea 5:12 §, 5:13 § ja 5:14–15 § ja 5:19 §.

Vastaja eli myyjä on tehnyt tyytymättömyyden ilmoituksen ja tapauksesta on valitettu hovioikeuteen. Käräjäoikeuden tuomio ei ole lainvoimainen, mutta tapaus antaa käsityksen siitä, miten asia on ratkaistu käräjäoikeudessa.

4.4 Varsinais-Suomen käräjäoikeus, L 20/42692

Varsinais-Suomen käräjäoikeuden ratkaisema hevoskauppariita (tuomio 2.2.2022, L 20/42692) koskee tilannetta, jossa kantaja osti vastaajalta 17.6.2020 sovitulla hinnalla 4 500 eurolla, mikä sisälsi hevosen kuljetuksen. Kaupan jälkeen hevonen alkoi pian ontua oikeaa etujalkaa, ja 6.7.2020 suoritettussa eläinlääkärintarkastuksessa todettiin vakava-asteinen nivelrikko kyseisessä jalassa. Eläinlääkärin lausunnon mukaan hevonen ei soveltunut ratsastuskäyttöön ja paras ratkaisu olisi ollut hevosen lopettaminen, mikä toteutettiin 27.7.2020 eläinsuojelullisista syistä.

Kantaja on heti reklamoinut ongelmasta, ja käräjäoikeus katsoi, että hevonen oli ollut virheellinen kaupantekohetkellä, koska se ei vastannut myyjän ennen kauppaa antamia tietoja ratsastuskäyttöä varten. Oikeudessa kantajalle määrättiin kauppahinnan palautus korkoineen sekä vahingonkorvauksia hevosen kuljetus-, ylläpito-, eläinlääkärinkulu- ja muihin tarpeellisiin kustannuksiin.

Ostaja ei teettänyt hevoselle eläinlääkärin suorittamaa kliinistä ostotarkastusta. Hevoselle suoritettiin ostajan toimesta koeratsastus.

Tapauksessa sovellettiin kuluttajansuojalakia 5:12 §, 5:13 § ja 5:14–15 § ja 5:19 §.

Tuomio on lainvoimainen.

4.5 Varsinais-Suomen Käräjäoikeus, L 19/15993

Varsinais-Suomen käräjäoikeuden ratkaisema hevoskauppariita (tuomio 31.10.2019, L 19/15993). Kantaja osti 8.9.2018 ratsuhevosen vastaajilta hintaan 6250 euroa. Hevonen ostettiin kantajan 13-vuotiaan tyttären harrastuskäyttöön. Kauppakirjassa mainittiin, että hevonen voi jännittyä selkään noustessa, ja ostajille annettiin kirjalliset ohjeet selkään noususta.

Kaupan jälkeen ilmeni ongelmia, kun hevonen nousi pystyyn selkäänousutilanteessa ja kantajan tytär putosi loukaten selkensä. Kantaja väitti, että hevonen oli vaarallinen ja arvaamaton, eikä soveltunut lapsen harrastekäyttöön, mihin se oli ostettu.

Kantaja vaati kaupan purkua, kauppahinnan palautusta, sekä vahingonkorvauksia muun muassa eläinlääkärikuluista, tallimaksuista, valmennuskuluista ja oikeudenkäyntikuluista.

Vastaajat kiistivät vaatimukset väittäen, että hevonen oli normaali harrasteratsu, josta ostajat olivat tietoisia sen herkkyydestä selkäänousussa. Heidän mukaansa ongelmat johtuivat osittain ostajan käsittelystä tai olosuhteista. Hevosen alhainen hinta viittasi ostajan riskinottoon. Lisäksi vastaajat kyseenalaistivat kantajan asianosaisaseman, vaikka kärjäoikeus totesi kantajan olevan oikea asianosainen, vaikka kauppahinta oli maksettu kantajan tyttären isän toimesta.

Oikeus kuitenkin hylkäsi kantajan kanteen, sillä vaikka hevosen pystyyn nouseminen vahvistettiin, ei esitetty riittävää näyttöä hevosen vaarallisuudesta tai olennaisesta virheestä. Hevosen reaktiota pidettiin mahdollisesti tilapäisenä reaktiona uusiin olosuhteisiin ja hevosen tottuminen uuteen ratsastajaan voisi viedä aikaa. Kaupan purkua ja siihen liittyviä korvausvaatimuksia ei pidetty perusteltuina, ja kantaja veloitettiin maksamaan vastaajien oikeudenkäyntikulut.

Ostaja ei teettänyt hevoselle eläinlääkärin suorittamaa kliinistä ostotarkastusta. Hevoselle suoritettiin ostajan toimesta koeratsastus.

Tapauksessa sovellettiin kuluttajansuojalakea 5:12 §, 5:13 § ja 5:14–15 § ja 5:19 §.

Kantaja eli ostaja on tehnyt tyytymättömyyden ilmoituksen ja tapauksesta on valitettu Hovioikeuteen. Kärjäoikeuden tuomio ei ole

lainvoimainen, mutta tapaus antaa käsityksen siitä, miten asia on ratkaistu käräjäoikeudessa.

4.6 Kuluttajariitalautakunta KVL 97/36/784

Kyseessä on kuluttajariitalautakunnan tapaus, jossa ostajat ostivat ratsuhevosena 16.9.1996. Hevoselle tehdyn ostotarkastuksen röntgenkuvista ilmeni, että muutama selän okahaarakkeiden väli vaikutti ahtautuneelta ja koeratsastuksen yhteydessä hevonen reagoi väistämällä selkään nousua. Noin viisi kuukautta kaupanteon jälkeen hevosen selästä löydettiin vika, joka esti normaalin ratsukäytön. Yhteensä neljä eri eläinlääkärinä antoivat lausuntonsa ja tulkintansa röntgenkuvista sekä ennen että jälkeen kaupanteon, ja niiden perusteella okahaarakkeiden ahtaus sekä ratsastuksessa ilmenevät oireet olivat pahentuneet.

Myyjä puolestaan esitti, että hevosen selän kunto olisi voinut heikentyä ostajan mahdollisesti aiheuttamana esimerkiksi epäsopeutuksen tai epäpätevän ratsastuksen seurauksena. Huolimatta moniselitteisistä lausunnoista ja kliinisistä tutkimuksista, kuluttajariitalautakunta ei todennut, että kaupantekohetkellä hevonen olisi ollut virheellinen siten, että se estäisi normaalin ratsastuskäytön.

Ostajan mukaan reklamaation viivästyksen syy oli se, ettei alkuperäisessä ostotarkastuksessa havaittu selkään liittyvää virhettä. Ostaja uskoi, että hevosen rauhattomuus selkään noustessa ja muut selkään liittyvät oireet tulivat osaksi hevosen luonnollista herkkyyttä.

Lautakunta katsoi, että reklamaatio oli tehty kohtuullisessa ajassa, koska ostajalla ei ollut perusteltuja syitä epäillä hevosessa olevan virhettä tarkastuksen perusteella. Hevosen ongelmat pahenivat asteittain, mikä johti uuteen eläinlääkärin tarkastukseen. Kuluttajakaupan (KSL 5:16 §) kahden kuukauden minimireklamaatioajan vaatimus otetaan siten huomioon, että virheilmoitus voidaan aina tehdä heti, kun ostaja havaitsee virheen.

Ostaja oli teettänyt hevoselle eläinlääkärin suorittaman kliinisen ostotarkastuksen. (Lehtola & Wegelius, 2005, s. 111, 115).

4.7 Korkein oikeus KKO 2009:61

Korkeimman oikeuden ratkaisema hevoskauppariita (KKO 2009:61) koskee kuluttajakauppaa, jossa ostajat ostivat islanninhevosen ratsastuskäyttöön. Pian kaupanteon jälkeen hevonen alkoi ontua, ja eläinlääkärin tutkimuksessa 14.4.2004 todettiin, että hevosella oli nivelrikko. Lopulta hevonen jouduttiin lopettamaan. Ostajat vaativat kaupan purkua, kauppahinnan palautusta ja korvausta eläinlääkäri- ja lopettamiskuluista.

Myyjä kiisti vaatimukset vedoten siihen, ettei ostajat olleet ilmoittaneet virheestä ajoissa, ja hovioikeus katsoi, että ostajat olivat menettäneet oikeutensa vedota virheeseen liian myöhäisen reklamaation vuoksi. Korkein oikeus kuitenkin kumosi hovioikeuden tuomion ja katsoi, että ostajat olivat tehneet virheilmoituksen jo siinä vaiheessa, kun eläinlääkäri totesi nivelrikon myyjän ja ostajan läsnä ollessa. Vaikka ostajat eivät tehneet muodollista reklamaatiota heti, myyjällä oli riittävä tieto hevosen merkittävästä sairaudesta, joka vaikutti olennaisesti hevosen käyttöarvoon.

Korkein oikeus katsoi, että nivelrikko oli olennainen virhe. Täten ostajilla oli oikeus kaupan purkamiseen ja kauppahinnan palautukseen sekä vahingonkorvaukseen, vaikka hevonen oli jo lopetettu.

Ostaja ei teettänyt hevoselle eläinlääkärin suorittamaa kliinistä ostotarkastusta. Hevoselle suoritettiin ostajan toimesta koeratsastus.

Tapauksessa sovellettiin kuluttajansuojalain 5 luvun 16 §:n 1 momenttia.

4.8 Oikeustapausten yhteenveto

Hevoskauppariitoja koskevat oikeustapaukset ovat olleet eri oikeusasteissa. Tapaukset koskevat pääsääntöisesti yksityishenkilöiden ja elinkeinonharjoittajien välisiä kauppvoja, joissa hevonen on ostettu ratsastus- tai harrastekäyttöön. Kahdessa tapauksessa käräjäoikeuden tuomiosta on tehty tyytymättömyyden ilmoitus ja tuomiosta on valitettu hovioikeuteen. Tässä tarkastelussa on mukana yhteensä seitsemän tapausta, jotka on käsitelty seuraavasti:

- Käräjäoikeudessa: 3 tapausta.
- Hovioikeudessa: 2 tapausta.
- Kuluttajariitalautakunnassa: 1 tapaus.
- Korkeimmassa oikeudessa: 1 tapaus.

Tapaukset liittyvät pääasiassa tilanteisiin, joissa hevonen ei kaupanteon jälkeen ole vastannut sovittua käyttötarkoitusta terveydentilan tai käytettävyysongelmien vuoksi. Tarkastelluista tapauksista kuudessa hevonen oli terveydentilansa vuoksi virheellinen. Ainoastaan yhdessä tapauksessa katsottiin, ettei virhettä ollut osoitettu kaupantekohetkellä. Ostotarkastuksen merkitys on ollut keskeinen kysymys näissä tapauksissa:

- Eläinlääkärin suorittama kliininen ostotarkastus tehtiin vain yhdessä tapauksessa.
- Kuudessa tapauksessa ostaja ei teettänyt eläinlääkärin suorittamaa ostotarkastusta.
- Koeratsastus suoritettiin kolmessa tapauksessa.

Oikeuskäytännössä on noussut esiin tilanteita, joissa ostajalla on ollut oikeus hinnanalennukseen tai kaupan purkamiseen hevosen terveysongelmien vuoksi, vaikka kauppa olisi tehty "sellaisena kuin se on" -ehdolla. Esimerkiksi tapauksissa, joissa hevosen terveydentila tai käyttökelpoisuus ei ole vastannut myyjän antamia tietoja, myyjä on voitu katsoa vastuulliseksi. Tällaisia tilanteita ovat olleet muun muassa

hevosen yskä, nivelrikko ja ataksia, jotka ovat merkittävästi vaikuttaneet hevosen soveltuvuuteen harraste- tai ratsastuskäyttöön.

Reklamaation tekemisen aikarajojen tulkinta on myös ollut keskeinen kysymys erityisesti korkeimman oikeuden tapauksessa, jossa todettiin, että myyjän tietoisuus virheestä riittää reklamaatioksi, vaikka muodollinen ilmoitus puuttuisi. Toisessa tapauksessa hovioikeus katsoi, että ostajalla oli perusteltu syy luottaa myyjän vakuutteluihin hevosen terveydestä, mikä vaikutti ratkaisuun hinnanalennuksesta.

Kuluttajariitalautakunnan käsittelemässä tapauksessa ei katsottu, että myyjä olisi ollut vastuussa hevosen terveydentilan heikkenemisestä kaupanteon jälkeen, mikä osoittaa, että virheen todentamisella kaupantekohetkellä on keskeinen merkitys. Johtopäätöskappaleessa tarkastellaan oikeustapauksia tarkemmin tutkimuskysymysten näkökulmasta.

Kuva 5: Oikeustapausten oikeusasteet

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTAA

Tässä luvussa analysoin oikeustapauksia ja vastaan tutkimuskysymykseen: *Miten ostotarkastus vaikuttaa hevoskauppaan ja sen osapuolten oikeudelliseen asemaan?*

Lisäksi analysoin tutkimuskysymystä tarkentavilla alakysymyksillä:

- Miten ostajan, myyjän ja eläinlääkärin roolit ostotarkastuksessa vaikuttavat kaupan onnistumiseen?
- Millainen merkitys ostotarkastuksella on oikeudellisissa riitatapauksissa?
- Miten ostotarkastuksen avulla voidaan ennaltaehkäistä riskejä ja mahdollisia riitoja?

Tutkimuksen tulokset perustuvat oikeustapauksiin (luku 4), aiempiin tutkimuksiin, sekä lainsäädäntöön, erityisesti kuluttajansuojalakiin (38/1978).

5.1.1 Lainsäädäntö

Hevoskauppaan liittyvistä oikeustapauksista yksi sovelsi kauppalain (355/1987) säännöksiä ja kuusi sovelsi kuluttajansuojalain (38/1978) säännöksiä. Turun Hovioikeuden tapauksessa S 04/986 sovellettiin kauppalakia, koska kantaja ja vastaaja olivat kuluttajan asemassa. Muut oikeustapaukset ovat kuluttajan ja elinkeinoharjoittajan välisiä ja sovellettiin kuluttajansuojalakia. Tapauksissa sovellettiin pääasiassa kuluttajansuojalain 5 lukua, erityisesti 5:12 §, 5:13 § ja 5:14–15 §, 5:19–20 § kohtia.

Kuluttajansuojalaki painottaa myyjän tiedonantovelvollisuutta ja tarjoaa ostajalle vahvemman suojan, mikä näkyy selvästi tapauksissa S 23/182, L 20/42692 ja KKO 2009:61. Tapauksessa 31 S 23/182 käräjä- ja hovioikeus totesivat hevosen virheelliseksi myyjän puutteellisten tietojen vuoksi (hevosen jalkojen turvotus, yskä, silmävamma), vaikka ostotarkastusta ei tehty. Kuluttajansuojalain 5:12 § määritteli hevosen

virheelliseksi, koska se ei vastannut myyjän antamia tietoja, ja 5:13 § vahvisti myyjän vastuun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnistä. Lopputuloksena kauppa purettiin (KSL 5:20 §), mikä korostaa, ettei ostotarkastuksen puute ei heikennä ostajan oikeuksia, kun myyjä on antanut virheellisiä tietoja.

Samoin tapauksessa L 20/42692 nivelrikko esti hevosen sovitun käytön, ja vaikka ostaja oli tehnyt vain koeratsastuksen, tuomioistuin katsoi myyjän vastuulliseksi piilevästä viasta (5:15 §). Tapaus KKO 2009:61, joka eteni korkeimpaan oikeuteen, vahvisti tämän linjan: nivelrikko oli olemassa kaupantekohetkellä, ja kauppa purettiin, vaikka ostotarkastusta ei ollut tehty. Näissä tapauksissa ostotarkastuksen laiminlyönti ei vaikuttanut ratkaisuun, koska kuluttajansuojalaki asettaa myyjälle tiukan vastuun piilevistä vioista ja totuudenmukaisesta tiedottamisesta.

Kauppalaki asettaa ostajalle merkittävän selonottovelvollisuuden, joka korostuu esimerkiksi tapauksessa S 04/986, jossa hevosen sydänvika todettiin eläinlääkärintarkastuksessa 12.6.2003. Kauppalain 32 § antaisi ostajalle oikeuden pidättyä maksamasta kauppahintaa virheen osuutta vastaavalta osalta, ja 39 § mahdollistaisi vahingonkorvauksen, jos virheestä aiheutuu vahinkoa – esimerkiksi hoitokuluista tai kaupan purkamisen viivästymisestä. Tässä tapauksessa ostotarkastusta ei tehty. Oikeus katsoi kaupan purkamisen perusteeksi sydänvian, mutta ostotarkastuksen puute saattoi rajoittaa ostajan mahdollisuuksia vahingonkorvaukseen, sillä kauppalaki edellyttää ostajalta aktiivisuutta hevosen kunnon selvittämisessä. Myyjän vastuu jäi rajalliseksi siihen, mitä hän oli nimenomaisesti kertonut, ja ostajan passiivisuus heikensi hänen asemaansa täysimääräisten oikeuksien toteuttamisessa.

Ostotarkastuksen rooli nousee kuitenkin esiin eri valossa tapauksessa KVL 97/36/784, jossa kuluttajariitalautakunta käsitteli tapausta, jossa ostotarkastus oli tehty. Hevonen alkoi oireilla selkäänsä viisi kuukautta kaupan jälkeen, ja ostotarkastuksessa havaitut okahaarakkeiden

ahtaudet pahenivat ajan myötä. Kuluttajansuojalain 5:16 §:n nojalla reklamaatio katsottiin ajoissa tehdyksi, mutta lautakunta päätyi siihen, ettei virheestä ollut riittävästi näyttöä kaupantekohetkellä (KSL 5:12 §). Ostotarkastus tuki ostajan väitettä, mutta ei johtanut kaupan purkuun, koska vian kehittyminen jäi epäselväksi. Tämä osoittaa, että ostotarkastus voi vahvistaa ostajan asemaa kuluttajakaupassa, mutta sen merkitys riippuu siitä, pystytäänkö virhe liittämään kaupantekohetkeen.

Oikeuskäytännön yhtenäisyys heijastaa lakien erilaisia lähtökohtia. Kuluttajansuojalain tapauksissa linja on ollut melko johdonmukainen: myyjän vastuu piilevistä vioista ja tiedonantovelvollisuus ovat dominoivia periaatteita, ja ostotarkastuksen puute ei ole ratkaiseva. Kauppalain osalta ostajan selonottovelvollisuus korostuu, ja tapaus S 04/986 poikkeaa kuluttajakauppojen linjasta.

5.1.2 Osapuolten oikeudet ja velvollisuudet

Kauppalain alaisessa kaupassa ostajan oikeudet ja velvollisuudet korostavat hänen aktiivista rooliaan kaupan kohteen kunnon selvittämisessä, kun taas myyjän tiedonantovelvollisuus on rajallisempi. Tapauksessa S 04/986 ostotarkastuksen puute rajoitti ostajan mahdollisuuksia vaatia vahingonkorvausta, sillä hän ei voinut osoittaa vian olemassaoloa kaupantekohetkellä kiistattomasti. Ostotarkastus olisi vahvistanut ostajan asemaa tarjoamalla dokumentaatiota, joka olisi selkeyttänyt vastuita ja tukenut reklamaatiota, mutta sen laiminlyönti jätti hänet riippuvaiseksi myyjän toiminnasta. Myyjän kannalta ostotarkastuksen puute vahvisti hänen puolustustaan, sillä hän saattoi vedota ostajan passiivisuuteen, vaikka tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti lopulta ratkaisi tapauksen.

Kuluttajansuojalain alaisuudessa ostajan oikeudet painottuvat siihen, että hän voi luottaa myyjän antamiin tietoihin, ja hänen velvollisuutensa tarkastaa hevonen ovat lievempiä. Tapauksessa S 23/182 ostajalla oli oikeus saada totuudenmukaiset tiedot hevosen terveydestä ja

soveltavuudesta lasten ratsuksi, mutta myyjän puutteelliset tiedot (jalkojen turvotus, yskä, silmävamma) rikkoivat kuluttajansuojalain 5:13 §:n velvoitetta, ja kauppa purettiin (KSL 5:20 §). Ostajan velvollisuus tehdä ostotarkastus tai koeratsastus ei ollut ratkaiseva, sillä lyhyt koeratsastus ei paljastanut vikoja, ja myyjän tiedonantovelvollisuus oli ensisijainen. Myyjän velvollisuus oli antaa täsmälliset tiedot, ja hänen oikeutensa saada kauppahinta kumoutui, kun hän ei täyttänyt tätä velvoitetta. Samoin tapauksessa L 19/5049, ostajalla oli oikeus saada ratsastuskäyttöön sopiva hevonen, mutta ataksia teki siitä virheellisen (KSL 5:12 §). Ostotarkastusta ei tehty, mutta myyjän vakuutus hevosen hyvästä kunnosta riitti perusteeksi ostajan eduksi, ja myyjän vastuu piilevistä vioista (KSL 5:15 §) toteutui.

Tapaukset L 20/42692 ja KKO 2009:61 vahvistavat ostajan oikeutta saada sovittuun käyttöön sopiva hevonen. Tapauksessa L 20/42692 nivelrikko ilmeni kaupan jälkeen, ja vaikka ostaja oli tehnyt vain koeratsastuksen, hänen oikeutensa hinnanalennukseen tai purkuun (KSL 5:19–20 §) toteutuivat, koska myyjä vastaa piilevästä viasta. Tapauksessa KKO 2009:61 korkein oikeus vahvisti kaupan purun nivelrikon vuoksi, vaikka ostotarkastusta ei ollut tehty. Oikeus korosti ostajan oikeutta luottaa myyjän vakuutuksiin ja myyjän velvollisuutta kantaa vastuu kaupantekohetken vioista. Molemmissa tapauksissa ostajan velvollisuus reklamoida ajoissa täyttyi, ja myyjän oikeus vedota ostajan tarkastuksen puutteeseen hylättiin.

Ostotarkastuksen vaikutus näkyy kuitenkin erilaisena tapauksessa KVL 97/36/784, jossa ostajalla oli oikeus vaatia korvauksia selkäoireisen hevosen vuoksi (KSL 5:19 §), ja hevoselle oli tehty ostotarkastus. Hänen velvollisuutensa reklamoida kohtuullisessa ajassa (KSL 5:16 §) täyttyi, kun oireet ilmenivät viisi kuukautta kaupan jälkeen. Toisaalta tapauksessa L 19/15993 ostajalla oli oikeus saada lapselle sopiva hevonen, mutta myyjän varoitus herkkyydestä ja ostajan koeratsastus siirsivät vastuun ostajalle. Ostotarkastuksen puute ei heikentänyt myyjän asemaa, sillä hänen tiedonantovelvollisuutensa katsottiin

täyttyneen, ja ostajan velvollisuus sietää elävän eläimen riskejä korostui.

5.1.3 Ostotarkastuksen merkitys hevoskaupan riskienhallinnassa

Ostotarkastus voi ratkaisevasti muokata hevoskaupan lopputulosta ja osapuolten oikeudellista asemaa, mutta sen vaikutus riippuu kaupan oikeudellisesta kehyksestä. Sydänvian vuoksi puretussa kauppalain alaisessa tapauksessa ostotarkastuksen puuttuminen heikensi ostajan asemaa, sillä ilman vian ajoituksen osoittavaa ostotarkastusta ostaja ei ollut oikeutettu täyteen vahingonkorvaukseen. Kuluttajansuojalain alaisissa tapauksissa, kuten tapauksessa S 23/182, jossa myyjän virheelliset tiedot johtivat purkuun ja tapauksessa KKO 2009:61, jossa nivelrikko vahvistettiin olevan jo kaupanteon hetkellä, ostotarkastuksen puute ei estänyt ostajan voittoa myyjän tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi. Tapauksessa KVL 97/36/784 ostotarkastus oli tehty ja tuki ostajan kertomusta, mutta purkua ei myönnetty, koska vian kehittymisen ajankohta jäi epäselväksi. Tapauksessa L 19/15993 ostotarkastuksen puuttuminen ei haitannut myyjää, sillä ostajan tietoisuus hevosen herkkyydestä siirsi vastuun hänelle. Ostotarkastus vahvistaa ostajan asemaa kauppalain alaisuudessa, mutta kuluttajansuojalain piirissä sen vaikutus on toissijainen myyjän vastuun rinnalla.

Ostajan, myyjän ja eläinlääkärin roolit ostotarkastuksessa määrittävät kaupan sujuvuutta ja luottamusta. Tapauksessa S 04/986 ostajan ostotarkastuksen tekemättä jättäminen sekä viivästys eläinlääkärintodistuksen toimittamisessa johtivat riitaan. Eläinlääkärin rooli jäi vähäiseksi, mutta hänen lausuntonsa oli ratkaiseva tekijä. Tapauksessa KVL 97/36/784 ostaja teetti ostotarkastuksen, ja eläinlääkärien lausunnot dokumentoivat okahaarakkeiden ahtauden. Eläinlääkärin röntgenkuvista annetut lausunnot olivat merkittävässä roolissa. Tapauksessa L 19/15993 ostaja ei teettänyt eläinlääkärin

tarkastusta, mutta myyjän avoimuus herkkyydestä ja koeratsastus turvasivat kaupan myyjän näkökulmasta. Tässä tapauksessa myyjä oli liittänyt kauppakirjaan mukaan kirjalliset ohjeet hevosen selkään nousemisesta. Tapauksessa S 23/182 ostajan luottamus myyjän tietoihin ilman eläinlääkärin tarkastusta johti epäonnistumiseen, kun viat ilmenivät. Eläinlääkärin osallistuminen voi parantaa kaupan onnistumista antamalla puolueettoman arvion, mutta ostajan aktiivisuus ja myyjän rehellisyys ovat yhtä tärkeitä. Ostotarkastus on kauppalain alaisuudessa kriittinen todisteiden vahvistaja, mutta kuluttajansuojalain piirissä sen merkitys on rajallisempi, sillä myyjällä on suurempi vastuu tiedon antamisessa.

Ostotarkastus voi ennaltaehkäistä riskejä ja riitoja dokumentoimalla hevosen kunnan kaupantekohetkellä, mutta sen riippuu tarkastuksen toteutustavasta ja laajuudesta. Tapauksissa S 23/182 ja KKO 2009:61 ostotarkastuksen suorittaminen ja esimerkiksi hevosen röntgenkuvaus olisi voinut paljastaa hevosen jalkojen nivelrikon. Tämä olisi antanut ostajalle mahdollisuuden perääntyä kaupasta tai neuvotella ehdoista. Tapauksessa L 19/15993 ostotarkastus ei olisi paljastanut hevosen selkään nousuun liittyviä ongelmia, mutta ostajan tarkempi selonotto olisi voinut vaikuttaa kaupan syntymiseen.

Tutkimukseni osoittaa, että ostotarkastus on kriittinen väline hevoskaupan riskienhallinnassa, vaikutus riippuu kuitenkin lainsäädännöstä ja osapuolten toiminnasta. Kauppalain alaisuudessa se on lähes välttämätön ostajan oikeuksien turvaamiseksi, kun taas kuluttajansuojalain piirissä se toimii lisäturvana. Ostajan aktiivisuus, myyjän rehellisyys ja eläinlääkärin rooli ovat kaupan onnistumisen kannalta keskeisiä, ja ostotarkastus voi ennaltaehkäistä riskejä, mutta ei täysin poista riitoja, jos viat tulevat ilmi myöhemmin. Ostotarkastus voi näin ollen parantaa kaupan läpinäkyvyyttä ja osapuolten oikeudellista varmuutta, mutta sen vaikutus riippuu tapauksen kontekstista.

5.2 Jatkotutkimusehdotukset

Tämän tutkimuksen, joka analysoi ostotarkastuksen vaikutuksia hevoskaupassa, pohjalta ehdotan jatkotutkimusta aiheesta "Kuinka ostotarkastuksen tekeminen vaikuttaa kalliimman hintaluokan hevosissa". Tutkimus keskittyisi selvittämään, miten hevosen rahallinen arvo muokkaa ostotarkastuksen roolia kaupan onnistumisessa, osapuolten oikeudellisessa asemassa ja riitojen esiintymisessä. Tutkimuksessani olevat tapaukset viittaavat siihen, että ostotarkastuksen merkitys voi vaihdella, mutta hevosen arvon vaikutusta tähän ei ole vielä tarkasteltu. Jatkotutkimuksessa voitaisiin tutkia, tehdäänkö ostotarkastuksia useammin kalliimman (kilpakäyttöön hankittavan) hintaluokan hevosten kohdalla ja johtavatko nämä kaupat useammin riitoihin verrattuna halvemman hintaluokan hevosiin, sekä miten ostotarkastus vaikuttaa näihin kauppalain (355/1987) ja kuluttajansuojalain (38/1978) alaisuudessa.

5.3 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus perustuvat huolelliseen tutkimusprosessiin, joka noudattaa tieteellisen tutkimuksen periaatteita ja oikeudellisen analyysin vakiintuneita menetelmiä. Tutkimuksessa on hyödynnetty oikeustapausanalyysiä, jossa keskeiset aineistot koostuvat tuomioistuintratkaisuista ja kuluttajariitalautakunnan päätöksistä. Näitä on tarkasteltu systemaattisesti ja läpinäkyvästi, jotta tutkimuksen tulokset ovat todennettavissa ja perusteltuja. Oikeustapausten valinta on tehty objektiivisesti, keskittyen tapauksiin, jotka liittyvät hevosen kauppaan ja ostotarkastuksen merkitykseen, ilman ennakoasenteita tai tulosten manipulointia. Lisäksi tutkimuksessa on huomioitu kuluttajansuojalain ja kauppalain soveltaminen, mikä vahvistaa analyysin oikeudellista perustaa ja varmistaa, että tulokset ovat linjassa voimassa olevan lainsäädännön kanssa.

Eettisyyden näkökulmasta tutkimus kunnioittaa kaikkien osapuolten oikeuksia ja asemaa. Oikeustapausten analyysissä ei ole pyritty

arvioimaan yksittäisten henkilöiden toimintaa moraalisesti, vaan keskitytty oikeudellisten argumenttien ja ratkaisujen objektiiviseen tarkasteluun. Aineiston käsittelyssä on noudatettu tietosuojan ja anonymiteettiin liittyviä periaatteita, sillä tutkimuksessa ei käsitellä henkilökohtaisia tunnistetietoja. Tutkimuksessa keskitytään tapausten oikeudellisiin sisältöihin ja yleisiin periaatteisiin. Lähteiden käyttö on dokumentoitu huolellisesti, ja lähteinä on käytetty oikeuskirjallisuutta sekä aikaisempia tutkimuksia.

Analyysi perustuu rajattuun määrään oikeustapauksia, jotka on valittu huolellisesti, mutta ne eivät kata kaikkia mahdollisia hevosen kaupan liittyviä kiistoja. Tulosten yleistettävyyden on sidottuna tutkittuihin tapauksiin ja niiden kontekstiin. Tästä huolimatta tutkimus tarjoaa arvokasta tietoa ostotarkastuksen roolista ja sen vaikutuksista osapuolten oikeuksiin ja velvollisuuksiin, mikä tukee työn käytännön merkitystä ja eettistä perustaa.

5.4 Pohdintaa

Hevoskaupaan liittyvät riidat eivät ole uusi ilmiö. Korkeimman oikeuden ennakkopäätösten mukaan hevოსkaupaan liittyviä riskejä ja virheitä on käsitelty lähes 100 vuoden ajan. Vanhin ennakkopäätös löytyy vuodelta 1928 (Finlex, KKO:1928-II-71).

Ostotarkastus on keskeinen osa hevოსkauppaa. Hevosen ostamista suunnitteleville suosittelen ehdottomasti ostotarkastuksen suorittamista, oli kyseessä sitten kahden yksityisen välinen kauppa kauppalain piirissä tai elinkeinoharjoittajalta ostamista kuluttajansuojalain alaisuudessa.

Ostotarkastus tarjoaa konkreettisen keinon dokumentoida hevosen kuntoa kaupantekohetkellä ja tämä taas voi vähentää riskejä, kuten piileviä vikoja tai muita odottamattomia ongelmia ilmenemistä kaupan jälkeen. On tärkeä varmistaa, että tarkastus on kattava ja sen suorittaa hevosiin erikoistunut eläinlääkäri. Epätarkat tai puutteelliset tulokset

voivat jättää tulkinnan varaa riitatilanteisiin. Lisäksi ostajan kannattaa kirjata ostotarkastuksen havainnot ja sovitut kaupan ehdot selkeästi kauppasopimukseen.

Vaikka kuluttajansuojalaki antaa ostajalle turvaa myyjän tiedonannon laiminlyöntien varalta, ostotarkastus voi säästää aikaa ja kustannuksia vähentämällä riitojen todennäköisyyttä. Ostotarkastus ei poista kaikkia kauppaan liittyviä riskejä, mutta se on käytännöllinen askel kohti läpinäkyvämpää ja turvallisempaa kauppaa, joka palvelee sekä ostajan että myyjän etuja pitkällä tähtäimellä.

LÄHTEET

BOWA Legal. Hevoskauppa. Haettu 13.3.2025, osoitteesta
<https://www.bowa.fi/hevoskauppa>

Eläinklinikka Equivet. Hevosen osto- ja vakuutustarkastus. Haettu 18. maaliskuuta 2025 osoitteesta
<https://www.equivet.fi/hevoset/hevosen-osto-ja-vakuutustarkastus/>

Eläinlääkäri AitoVet. Ostotarkastukset. Haettu 13. maaliskuuta 2025 osoitteesta <https://www.aitovet.fi/suurelaimet/ostotarkastukset/>

Kuluttajansuojalaki 38/1978. Haettu 13.3.2025
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038>

Kauppalaki 355/1987. Haettu 13.3.2025
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1987/19870355>

Laki eläintunnistujärjestelmästä 238/2010. Haettu 15.3.2025
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20100238>

HE 89/2001 vp. Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kuluttajansuojalain muuttamisesta

Hallituksen esitys 167/2003 vp. Vahingonkorvauslaki ja myyjän vastuu virheistä

Hemmo, Mika: Sopimusoikeuden oppikirja. Helsinki 2008.

Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. (2022).

Hoppu, Esko: Kauppa- ja varallisuusosoikeuden piirteet. Helsinki 1998

Hyttinen, M. (2021, 10. helmikuuta). Juristin vinkit hevoskaupoille, osa 1. Playsson.net. Haettu 13. maaliskuuta 2025 osoitteesta
<https://playsson.net/juristin-vinkit-hevoskaupoille-osa-1/>

Hyttinen, M. (2021, 12. helmikuuta). Juristin vinkit hevoskaupoille, osa 2. Playsson.net. Haettu 13. maaliskuuta 2025 osoitteesta <https://playsson.net/juristin-vinkit-hevoskaupoille-osa-2/>

Linna, A. SRL Häme. Hevosjuridiikkaa 20.4.2020, Verkkoluento. Hevoskaupan sopimusoikeudelliset näkökulmat. Haettu 20.3.2025 https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/25450/2020_04_20_hevosjuridiikkaa.pdf

Karhu, J. 2017. Vahingonkorvausoikeuden ja sopimusoikeuden perusteet. Painosalama Oy. Turun yliopisto.

Kivipelto, A-L. 2016. Riskienhallinta hevosalan sopimustilanteissa. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö

Kuluttajansuojalaki 38/1978.

Lehtola, K., & Wegelius, A. (2005). Hevosen oikeudellinen asema kaupankäynnissä. Alma Talent.

LähiTapiola. Hevosvakuutus. Hevoseläinlääkärin lausunto. Haettu: 26.3.2025.

<https://www.lahitapiola.fi/henkilo/vakuutukset/elainvakuutukset/hevosvakuutus/>

OpenAI. (2025). ChatGPT (versio GPT-4o) [suomeksi]. Haettu: 24.3.2025: <https://chat.openai.com/chat>

Rahn, Antje & Fellmer, Eberhard & Bruckner, Sascha: Pferdekauf heute. FN-Verlag 2003.

Routamo, Eero – Ramberg, Jan: Kauppalain kommentaari. Helsinki 1997.

Saarnilehto, A. (2018). Sopimusoikeuden perusteet

Salminen, S. (2015). Hevoskauppa ja oikeudelliset riskit [Lauda]. Lapin yliopisto.

Suomen Hevostalous ja Klinikkaliitto (SHKL). (2008). Hevosen hankkiminen. Haettu 27.2.2025
<https://www.shkl.net/omistaminen/hevosen-hankkiminen/>

Tampereen Hevosklinikka. 2014. Hevosen ostotarkastus. Haettu 20.3.2025 <https://tampereenhevosklinikka.fi/hevosen-ostotarkastus/>

Uusi-Erkkilä, A. Theseus. (2018). Hevosen kaupan oikeudelliset näkökulmat. Haettu 22.3.2025
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/158824/Uusi-Erkkila_Anniina.pdf

Virtanen, J. 2008. Hevoskaupassa kauppakirja kannattaa. SHKL-lehti 3/2008. Haettu 20.3.2025 http://www.shkl.net//wp-content/uploads/2016/04/3_2008_1.pdf

Yle. (2015) "Älä osta sikaa säkissä, äläkä hevosta ilman ostotarkastusta". Haettu 13. maaliskuuta 2025 osoitteesta
<https://yle.fi/aihe/a/20-76847>

Oikeustapaukset

Etelä-Karjalan Käräjäoikeus L 19/5049, 2021

Finlex. oikeuskäytäntö, korkein oikeus, ennakkopäätökset. KKO:1928-II-7. haettu: 23.3.2025 <https://finlex.fi/fi/oikeuskaytanto/korkein-oikeus/ennakkopaatokset/1928/II-71?language=fin&highlightId=518419&highlightParams=%7B%22type%22%3A%22BASIC%22%2C%22search%22%3A%22hevossa%22%7D>

Finlex. oikeuskäytäntö, korkein oikeus, KKO 2009:61, 2009. Haettu 20.3.2025. <https://finlex.fi/fi/oikeuskaytanto/korkein-oikeus/ennakkopaatokset/2009/61>

Kuluttajariitalautakunta KVL 97/36/784

Turun Hovioikeus, 31 S 23/182, 2024

Turun Hovioikeus S 04/986, 2005

Varsinais-Suomen kärjäoikeus, L 20/42692, 2022

Varsinais-Suomen Kärjäoikeus, L 19/15993, 2019